

پہ رومیان - پولسے کاگد

پہ رومیان پولسے کاگدے پجار

پہ رومیان پولسے کاگد، نوکین
آهدنامگے ششمی کتاب انت و ائولی کاگد.
اے کاگد، پہ رومے ایسای باورمندان
نیسگ بوتگ (۰). روم، رومی شاہنشاہیے
بندرآت و اے شہرا بازیں کئومیئے مردم
ندوک آنت. ایشانی نیاما یہودی ہم
ہستآت.

اے ہبر پگایا زانگ نبیت کہ روما
کلیسائے بندات چوں بوتگ. بوت کنت کہ
ہما رومی کہ پنتیکاستے روچا اورشلیما
آتکگ آنت و پترسے وازا گوں آنت، چہ
آیان لہتینا، گوں ہما سے ہزارین مردمان
ہئوار پاکشودی کرتگ کہ آروچا باورمند
بوتنت (کاسدانی کار، در ۲) و ہمے باورمند
کہ پدا روما پر ترتگ آنت، وشین مستاگے

شِنگ کنگِش بندات کرتگ و چہ ہمِشانی
 جُہدان کلیسا بندات بوتگ. اے ہم بوت
 کنت کہ لہتین مردما تُرکیہ، یونان یا دگہ
 مُلکیا و شینِ مِستاگِ اِشکتگ، پدا روما
 شُتگانت و مِستاگئے شِنگ کنگِش بندات
 کرتگ.

رومئے شہرئے گیشترین مردم یہودی
 نہ آتنت. پمیشکا گمان ہمِش انت کہ اودئے
 کلیسایا یہودی و درکئومین باورمند ہئوار
 بوتگانت. اے کاگدئے تھا، پولس گون
 یہودیان ہم ہبر کنت و گون اے دگہ
 کئومانی مردمان ہم.

چہ اے کاگدئے جندا زاہر انت کہ اِشیئے
 نبشتہ کار پولس انت (۰). پولس، اِسرائیلیئے
 ات کہ مروچیکین تُرکیہئے شہر تِرسوسا
 پِیدا بوتگات. پاکین کتابئے زمانگا، اے
 دَمگ آسیا گوشگ بوتگ. پولس، پریسیئے
 ات و وانندھین مردمے ات. آییہ اورشلیما
 دینی کانون وانتگات. کاسدانی کارئے
 کتابا نبشتہ انت کہ پولس چون باورمند

بوت و چوَن رومی شاہنشاہیئے بازیَن
 جاگہان تَر و تابِی کرت و وشِیَن مستاگئے
 جاری جت۔ پولس، وتی باورمندییئے سئوَبَا
 دو رندا بندیگ کنگ بوت و گڈسرا کُشگ
 بوت۔ پولسا سیزْدَہ کاگد نبشتہ کرتگ کہ
 نوکِیَن اَہدنامگا ہئوار اَنت۔

پولسا، رومئے باورمندانی سرا اے کاگد
 چہ کُرنتئے شہرا نبشتہ کرت۔ اے وِہدا، آ،
 وتی سئیمی مِستاگی سِپرا اَت۔ اے پئِما
 اے کاگدئے نبیسگئے وِہد و زمانگ ۵۶ یا ۵۷
 میلادی بیت۔ رومئے باورمند پولسا وت
 ندیستگ اَتنت و آیانی کلیسائے جیڑہان
 سرپد نہ اَت، پمیشکا اے کاگدئے تھا، آیانی
 یک و ٹِکِیَن جیڑہانی سرا ہبر نکنت، چو
 کہ دگہ لہتِیَن کاگدئے تھا کنت۔

اے کاگد سئے بھرا اِنت؛ دَر یک تان
 یازدہ ائولی بھر اِنت، دَر دوازدہ تان پانزدہ
 دومی و دَر شانزدہ سئیمی بھر اِنت۔

ائولی بھرا، پولس نجاتئے سَرجمِیَن

کِسْہا کاریت، ہما نِجات کہ چہ ایسائے سرا
 باورمندیا رسیت۔ پولس اے ہبرئے سرا
 زور دنت کہ سَجْہین مردمان گناہ کرتگ و
 گس چہ شَریتئے دارگا نرکیت (در ۱ تان
 ۵)۔ پولس اے چیزئے بارئوا ہم ہبر کنت
 کہ انسان چہ رگگا پد باید انت گناہئے راہا
 مرئوت (در ۶ و ۷)۔ ہما ہکئے بارئوا ہم
 ہبر کنت کہ ہدائے چک بئیگئے ہسابا مارا
 ہست انت (در ۸)۔ پدا، ہدائے کارانی تھا
 اسرائیلی کئومئے جاہ و مکامئے بارئوا ہبر
 کنت و گوشیت کہ وشین مستاک جہانئے
 اے دگہ کئومان سر کنگ بیت و رندا
 سَجْہین اسرائیل باور کنت (در ۹ تان ۱۱)۔

دومی بھرا، پولس اے ہبرا کنت کہ
 باورمند چوں پہ تپاکی زند بگوازیئت و
 یکدومیا ایڑ مجنت۔ پولس، رومئے
 کلیسایا وتی کار و ارادہانی بارئوا ہم ہال
 دنت، چیا کہ آییئے دیمرتی کارانی تھا اے
 کلیسائے مردم ہم گون انت۔ اے کاگدئے
 نبشتہ کنگئے و ہدا پولس ہما سَجْہین زران
 یکجاہ کنگ و اورشلیما سر کنگ لوئیت کہ

چه بازيں کليساڻي نيمگا په اورشليمي
نيزگارين کليسايا نر آرگ بوتگانټ. پولس
اراده کنت که چه اے زرائي سر کنگا و رند
روما و پدا اسپانيايا برئوت و وشين
مستاگا شنگ بکنت.

کاڱډي ځځي بهرا په کليساڻي بازيں
مردميًا سلام و دروت مان انت و هډاي
ستا و سنا هم.

سلام و دروت

- ١) چه ايسا مسيهي هزمتکار، پولسي
نيمگا که په کاسديا گوانک جنگ بوتگ و
زندی په هډاي وشين مستاگا ویک انت،
٢) هما وشين مستاگ که هډايا پيسرا
وتي نبیاني وسیلها، پاکين کتابانی تھا واده
داتگات. (٣-٤) اے مستاگ آييے چک بزبان
مي هډاوند ايسا مسيهي بارئوا انت که
جسمي هسابا، داوودئي پشيد و اوډادگ
انت. وهدے چه مردگانی نياما جاهی جت،

پاکین روہئے واک و کدرتے سؤبا ھدائے
 زورمندین چک زانگ و جار جنگ بوت. (۵)
 مارا چہ آییئے نیمگا اے رھمت و
 کاسدیئے کار رستگ کہ پہ ھمایئے
 نامئیگی، سجھین درکئومانی نیاما آنچین
 پرمانبرداریے بیاریں کہ چہ ایمانا کئیت.
 گون آیان شما ھم ھور ایت، شما کہ
 گوانک جنگ بوتگیت کہ ایسا مسیھئے
 بیئت.

(۷) پہ رومئے ھما سجھین مردمان کہ
 ھدایا دوست انت و گوانک جنگ بوتگ انت
 کہ پاک و پلگار بنت.

چہ مئے ھداین پت و ھداوندین ایسا
 مسیھا پہ شما رھمت و ایمنی سربات.
 پہ رومئے سپرا پولسئے لوٹ و واھگ

(۸) ھر چیزا پیسر، چہ ایسا مسیھئے
 راھا پہ شما سجھینان وتی ھدائے شگرا

گران، چیا کہ شمئے ایمانے تئوار سجھین
دنیا یا شنگ بوتگ. (۹) ہما ہدا کہ من پہ

جان و دل، گؤن آییئے چکئے وشین
مستاگئے سر کنگا آییئے ہزمتا کنان، وت
شاہد انت کہ وتی دوا یانی تھا مدام شمارا
یا ت کنان. (۱۰) منی دز بندی چہ ہدایا اش

انت کہ گڈسرا، گؤن ہمائیئے رزایا شمئے
کرا رسگا کامیاب بیان، (۱۱) چیا کہ شمارا
گندگ لوٹان، تان پہ شما روہانیین ٹیکے
برسینان کہ شمارا مہر و مہکم بکنت، (۱۲)

بزان کہ مارا چہ یکدومیئے باور و ایمانا
دلبڈی برسیت، چہ منیگ و شمئے ایمانا.

(۱۳) او براتان! لوٹان شما بزانیّت باز

رندا وتی دلا شئورن کرتگ شمئے کرا
بیایان بلہ ہر رندا یک نہ یک مُشکلیا منا
داشتگ. منی واہگ ات شمئے نیاما بر و
سمرے بگٹان، ہما پیما کہ چہ آدگہ

دَرَکئومان گٹتگ. (۱۴) من، وتا یونانی و

١٥) بَرَبَر، دانا و نادانانی زِمّه وارَ زانان.

پمیشکا، منی دل بازَ لوئیت شمارا هم که
روما نندوک ایت، مِستاگ و بشارت بدئیان.

١٦) پرچا که چه ایسائے و شین مِستاگا

پَشل و شرمندگ نه آن، اے په هرهما گسے
رَکینگا هُدائے زور و توان اِنْت که باورَ
کنت، ائولا په یهودیان و رندا په دَرکئومان.

١٧) چیا که ایسائے و شین مِستاگئے تھا

هما پاکی و پَلگاری پَدَر بیت که چه هُدائے
نیمگا اِنْت، هما پاکی و پَلگاری که چه ازل
تان ابد ایمانئے سرا اوشتاتگ، اَنچش که
نِیسگ بوتگ: » «هما که چه ایمانئے راها
پاک و پَلگار اِنْت، زِندگ مانیت.»

په گَنهکاران هُدائے کهر

١٨) هُدائے کهر و گزب چه آسمانا زاهرَ

بیت و مردمانی سَجّهین بیّهْدایی و
بَدکاریانی سرا کپیت، که گوَن وتی

١٩) رَدکاریان، راستیئے راها لگتَمال کنت.

پرچا که آ چیز که هُدائے بارئوا زانگ بیت،
په آیان زاهر انت. هُدايا آ چیز په آیان

تچک و زاهر کرتگ. (۲۰) چه دنيائے

جوڑينگا بگر تان انون هُدائے چير و
انديمين جنوهر، بزان آيئے ابدمانين زور و
هُدايي سرشت چه آيئے جوڑينتگين
چيزان گندگ و زانگ بیت، نون مردمان
نامہ و نيمُونے نيست. (۲۱) هرچنت که

هُدايش زانت، بله هُدائي اِزْتِش ندات و
شُگرِش نگيت. اِشيئے بدلا، وتي ناهودگين
پگر و هئيلاني تها گمراه بوتنت و آياني
ناسرپدين دل تهاريا پوشت. (۲۲) هرچنت

که وتا دانا گوشتِش بله هوژ و اهمک
بوتنت. (۲۳) نميرانين هُدائے شان و

شوکتِش گوَن هما بُتان سئودا کرت که
هاکيپن انسان، بالي مُرگ، چارپادين
هئيوان و مار و گوْجاني رنگ و دُرؤشما
آنت. (۲۴) پميشکا هُدايا آ، آياني دلئے سلّ

و بدين واهگاني تها يله کرتنت تان گوَن
ناپاکيا وتي جسمان و تمان و تا سُبک و

بے آرزش بکننت. (۲۵) آیان هُدائے هَکّ و

راستی گۆن دروگا سئودا کرت و اَدّ
کنوکیّن هُدائے بدلا، اَدّ کرتگیّانی پرستش
و هِزمتش کرت، هما اَدّ کنووک که تان ابد
ستا و سنا کرزیت. انچش انت، آمین.

(۲۶) پمیشکا هُدايا هم آ، آیانی

شرمناکین هئوا و هئوسانی تها یله کرتنت.
آیانی جنینان وتی ویت و وابئے اَسلیّن راه
یله دات و ناراهین کشکا شتنت. (۲۷) همے

پئیمّا، مردینان گۆن وتی جنینان راه و
رَهبندین نَزیگی یله دات و وتمان وتا هئوا
و هئوسانی اَسا کپتنت، مردینان گۆن
مردینان شرمناکین کار کرت و اے

بدراهیانی اَلْمِین سَزایش جندا رَسْت. (۲۸)

آیان هُدايَجاری پُرآرزش و اَلْمِین کارے
نزانت و هُدايا هم آ، بیّننگین پگر و
هئیلانی تها یله کرتنت تان ناراهین کارانی
تھا بکپنت. (۲۹) آ چه هر پئیمین بدکاری،
گندگی، تماہ و بدین هئیلان پُر و سرریچ

بوتگ أنت، چه هَسَد و کُنت، هُون و کُوش،
 جنگ و جدل، مَندر و پَرِيب و بدواهيا پُر،
 مردمانی باپشتا هبر کنوک، (۳۰) بُهتام
 جنوک، هُدايِزار، بے آدب، گروناک، بٹاک
 جنوک، بدکِردِيئے جوڑِيِنوک، پت و ماتئے
 ناپرمان، (۳۱) اَهمک، بيُويا، بے اِهساس و
 بيُرهَم أنت. (۳۲) هرچُنت آ چه هُدايے هُکما
 سهيگ أنت که چُشيِن کارانی کنوک مَرکئے
 لاهک أنت، بله اَنگت نه تهنا وت آ کارانَ
 کنت، دگرانی هم چُشيِن کارانی پُشت
 بنت.

هُدايے آدليِن دادرسی

(۱) پميشکا تئو، هرگس که ببئے،
 وهده دگران مئيارِيگ کئے، ترا هم اُزرے
 نيست. چيا که گوَن دگريئے مئيارِيگ کنگا،
 وتا مئيارِيگ کئے. پرچا که تئو وت هما
 کارانَ کئے. (۲) ما زانِيِن هُدايے دادرسی
 آيانی سرا برهک انت که اے پئيمِيِن کار

کننت. (۳) تئو، هرگس ببئ، وهدے دگران
 ائِر جنئ بله وت هما کاران کنئ، تئی
 هئالا چه هُدائے دادرسیا رگئے؟ (۴) یا که
 آییئ مهربانی و سبر و تهمبئے گنجا
 بے ارزش زانئ و اے چیزا سرید نبئ که
 هُدائے مهربانیئ مکسد همش انت که ترا
 دیم په تئوبه کنگا ببارت؟ (۵) بله تئو گوئن
 وتی ناپشوومان و سنگین دلا، په گهر و
 گزبئ روچا په وت گهر و گزب اَمبار کنئ،
 هما روچا که هُدائے آدلین دادرسی زاهر
 بیت.

(۶) هُدا هرگسئ مزا آییئ کرتگین
 کارانی هسابا دنت. (۷) هما که گوئن سبر و
 اوپار، نیکیئن کارانی سرا مَهر اوشتاتگ انت
 و شوکت، ازت و نمیرانیئ رندا انت، آیان
 نمیرانیئن زند بکشیت. (۸) بله په وتواه و
 هما مردمان وتی گهر و گزبا گوارینیت که
 هک و راستیئ بدلا بدکاریئ رندگیر انت.

۹ هرگس که بدین کار کنت، رنج و
 آزابانی تها کپیت، پیسرا یهودی و رندا
 یونانی. ۱۰ بله هرگس که نیکی کنت،
 شوکت، ازت و ایمنی واهند بیت، پیسرا
 یهودی و رندا یونانی. ۱۱ چیا که هدا رو
 و ریا نکنت.

۱۲ آ که شریتا نزاننت و چه شریتا دُن
 گناهش کرتگ، چه شریتا دُن تباه و برباد
 بنت و آ که شریتا زاننت و شریته چیرا
 گناهش کرتگ، آیانی دادرسی شریته
 هسابا بیت. ۱۳ چیا که تنها چه شریته
 رهبندانی اشکنگا، گس هدائے چمان پاک و
 پلگار نبیت. هما گس پاک و پلگار زانگ
 بیت که شریته رهبندانی سرا کار کنت.
 ۱۴ وهدے درکئوم که شریته په آیان
 نرستگ بله چه وتی سرشتا انچین کار
 کنت که شریته رهبندا انت، آ وتی سرا
 وت شریته انت، پل که شریته نیست.

(۱۵) گۆن وتی اے کاران پیّش دارنت کہ
 شَرِیتئے رَہبند آیانی دلا نَکُش اَنت. آیانی
 دل و جَبین پہ اِشیا گواہی دنت و پِگر و
 ہئیالِش برے آیان مئیاریگ و برے بیّمئیَار
 کَنت. (۱۶) اے ہما روچا پَدَر بیت کہ ہُدا
 چہ ایسا مَسیہئے راہا، مردمانی چیر و
 اَندیمین پِگرانی دادرسیا کنت، ہما ڈُولا
 کہ منی و شین مِستاگ گوشت.

یہودی و ہُدائے شَرِیت

(۱۷) بلہ اگن تئو وتا یہودیے زائے و
 شَرِیتئے سرا تئوکل کئے، اگن گۆن ہُدایا
 وتی نَزِیکِیئے سرا پَہَر بندئے، (۱۸) اگن چہ
 شَرِیتا تالیم گرگئے سؤبا ہُدائے واہگا
 زائے و گھترینا پَجّاہ کارئے، (۱۹) اگن دِلجم
 ائے کہ کورانی رہشؤن ائے و پہ آیان نورے
 ائے کہ تہارؤکیا اَنت، (۲۰) اگن ہما شَرِیتئے
 سؤبا کہ زانت و راستیئے جئوہر اَنت
 جاہلانی تالیم دئیوک و کؤدکانی استاد

اے، (۲۱) اگن تئو دگران تالیم دئیے، گڑا
 چیا وتی جندا تالیم ندئیے؟ تئو کہ دُزیئے
 (۲۲) ہلایا جار جنئے، باریں وت دُزی نکئے؟
 تئو کہ زنایا مکن و مَنہ کنئے، باریں وت
 زنا نکئے؟ ترا کہ چہ بُتان نپرت انت،
 (۲۳) باریں وت بُتانی پرستشگاہان نپلئے؟
 تئو کہ شَریتئے سرا پھر بندئے، باریں گون
 (۲۴) شَریتئے پرؤشگا ہدائے بے ازتیا نکئے؟
 ہما پیما کہ نِبشتہ انت: » ”شمئے سؤبا
 درکئوم ہدائے ناما بے ازت کنت.“

(۲۵) بُرک و سُنّتا ہما وهدا ارزش هست
 کہ شَریتا برجاہ بدارئے بلہ اگن شَریتا
 (۲۶) پیرؤشئے گڑا بزان سُنّت کنگ نبوتگئے.
 اگن آ کہ سُنّت کنگ نبوتگ بلہ شَریتئے
 رَہبندان پورہ بکنت، سُنّت بوتگین حساب
 (۲۷) نیت؟ آ کہ جسمی سُنّت کنگ نبوتگ
 بلہ شَریتئے سرا کار کنت ترا میاریگ
 کنت. بل کہ ترا نِبشتگین شَریت و سُنّت

کنگئے رسم هست، بله تئو انگت شَرِیتا
 پرؤشئے. (۲۸) چیا که یهودی آ نه انت که
 سرزاهرا یهودی انت و آنچش هم راستین
 سُنّت بیگ، سرزاهری چیزے نه انت. (۲۹)
 یهودی هما انت که په دل یهودی بیت و
 راستین سُنّت دلے تھا بیت، چه هدائے
 روها بیت، چه نبشتگین لبزا نبیت. چشین
 مردما چه انسانا ستا نرسیت، چه هدایا
 رسیت.

هُدائے وِپاداری

(۱) گڑا یهودی بیگئے پائدگ چه انت
 و سُنّتے آرزش چه بوت کنت؟ (۲) هر
 پیما که بچارین، اِشانی پائدگ باز انت.
 ائولی گپ اِش انت که هدایا وتی هبر
 یهودیانی سپرده کرتگ. (۳) بله اگن چه
 آیان لهتین وِپادار نبوت، گڑا چه بیت؟
 آیانی بیوپایی هُدائے وِپاداریا هلاس و
 ناکار کنت؟ (۴) هچبرا پل که سجّهین

مردم دروگبند ببت، هدا راستگو انت! هما
پئما که نبیسگ بوتگ:

» ”پمیشکا، تئو که هبر کنئ برهک
ائے و“

» دادرسیئے وهدا کامیاب.“

٥ ٠ بله اگن مئے بدکاری هدائے پاکی و

پلگاریا پدَر کنت، گڑا چے بگوشین؟ هدا
نانساپ انت که آییئے گهر و گزب مئے سرا
کپیت؟ (نون من انسانی هبر کنگا آن.) ٦ ٠

هچبر چش نه انت. اگن چش بوتین گڑا
هدایا چه پئما دنیائے دادرسی کرت کرت؟
٧ ٠ بلکین گسے بگوشیت: ”اگن گوَن منی

دروگا هدائے راستی گیشتر زاهر و پدَر
بیت و آییئے شان و شئوکت مستر، گڑا چیّا
من انگت په گنهکاریا میاریگ کنگ بان؟“

٨ ٠ چیّا مگوشین: ”بیایّت بدی کنین تان

بر و سَمری نیکی بیت؟“ هما پئما که
لهتین مردم مارا بُهتام جنت و گوشیت که

ما چُش گوَشگا اِین. آیانی هَکّ اِنت که
مئیارِیگ کنگ بَنت.

گَس پهرِیزکار نه اِنت

۹ گُزا چے بگوَشیْن؟ مئے، یهودیانی
هال چه آ دگران گَھتر اِنت؟ نه، هَجّ پیما
گَھتر نه اِنت! چِیا که ما اے هبر پَدَر و پگا
کرتگ که سَجَھيْن مردم، یهودی و یونانی،
گناھئے بندیگ اِنت. ۱۰ اَنچُش که نِبشته
اِنت:

» ”گَس پهرِیزکار نه اِنت، هچگَس.“

۱۱ » گَس سرِپَدَ نبیت، هچگَس هُدائے
شوہازا نه اِنت.“

۱۲ » سَجَھيْنان وتی دِیم ترِیْنتگ و

» هُوریا ناهودگ بوتگ اِنت،

» گَس شَرِیْن کار کنگا نه اِنت،

هچکس.

« گُٹ و گلوایش پُراھین گبرے، » ۱۳

« زبانا پہ مکر و پریبا کار
بندنت، »

« گرمارئے زهرش لُٹانی چیرا
انت و »

« دپش چه بدذوایی و جئور و
گچلا پُر انت، » ۱۴

« پہ هوئے ریچگا اشتاپ کنت، » ۱۵

« هر جاہ که رئونت، بیّرانی و
بزگی کارنت، » ۱۶

« سُهَل و ایمنیئے راهش نزاننگ و » ۱۷

« آیانی چمان هُداثرسی نیست. » ۱۸

۱۹) نونَ زانیں، شَرِیتِ ہر چے کہ

گوشیت پہ ہما مردمانِ انت کہ شَرِیتے
ساہگا انت، تان سَجھین دپ بند ببت و
سَرجمین دنیا ہدائے بارگاہا مئیاریگ

۲۰) بیت۔ پرچا کہ ہچگس چہ شَرِیتے
کار بندگا ہدائے دیما پھرِیزکار زانگ نبیت،
چیا کہ شَرِیتِ مردما سرپد کنت کہ گناہ
چیے۔

چہ باورمندیئے راہا، پاکی و پلگاری

۲۱) بلہ نون چہ شَرِیتا ڈن، ہدائے

بکشتگین پاکی و پلگاری زاہر بوتگ کہ
شَرِیت و نبیان پہ آیا گواہی داتگ۔ ۲۲)

ایسا مَسِیہئے سرا باورمندی، اے پاکئے
بکشش و ٹیکیا پہ سَجھین باورمندان
رسینیت و پہ گسا ہچ پَرک و پیرے الگ

۲۳) بیت۔ پرچا کہ سَجھینان گناہ کرتگ و

چہ ہدائے شان و شوکتا دور انت، ۲۴) بلہ
گوں ہدائے رَہمتئے ٹیکیا و ہما رَکینگا کہ

چه ایسا مَسیهئے نیَمگا اِنْت، پاک و پَلگار
 زانگ بِنْت. (۲۵) هُدايا آ پِيش کَرْت تان چه
 باورئے راها گُون وتی هوَنا هما کُربانِیگ
 بیت که گناهانَ بَکَشیت. اے کاری پہ وتی
 اَدلئے پِیش دارگا کَرْت، پرچا که گُون وتی
 هُدایی اوپارا چه پِیسریگِین گناهان سر
 گوستگات. (۲۶) هُدايا پِمیشکا چُش کَرْت
 تان مروچِیگِین وهدا پِیش بداریت که آ،
 اَدل اِنْت و هما گسا پاک و پَلگار کنت که
 ایسائے سرا باورمند بیت.

(۲۷) گِزا چه چیزئے سرا پَهر بِنَدِین؟ په
 پَهر جاگھے نیست. کجام راه و رَهَبندئے
 سرا اِشیا زانِین؟ نِیکِین کار و کردئے
 رَهَبندئے سرا؟ نه، باور و ایمانئے رَهَبندئے
 سرا. (۲۸) چِیا که مئے باور اِش اِنْت که
 اِنسان چه باورمندیا پاک و پَلگار زانگ
 بیت، چه شَرِیتئے کارانی کنگا نه. (۲۹) هُدا
 ایوکا یهودیانی هُدا اِنْت؟ دَرکئومانی هُدا
 نه اِنْت؟ البت، آ دَرکئومانی هم هُدا اِنْت،

۳۰) پرچا کہ ہُدا وہ یگے و سُنّت کرتگیں
و سُنّت نکرتگیّنان، چہ یگّین ایمان و
باورئے راہا پاک و پَلگار کنت. ۳۱) گڑا چہ
باورئے راہا ما شَریتا پرؤشِین و ہراب
کنین؟ ہچبرا! ما شَریتا مُہرتَر کنین.

ابراہیمئے مسال

۱) گڑا چے بگوِشِین، ابراہیم کہ
جِسمی ہسابا مئے بُنیِرک انت، آیا چے
گُت؟ ۲) اگن ابراہیم چہ وتی کار و
کِردا پاک و پَلگار زانگ بوتین، آیا چیزے
ہست ات کہ آییئے سرا پھر بکنت، بلہ
ہُدائے چَمّان چُش نہ انت. ۳) پاکین کتاب
چے گوِشیت؟ » ابراہیمّا ہُدائے سرا باور
کرت و ہمے باور پہ آیا، پاکی و پَلگاریے
ہساب بوت. ۴) نون گسے کہ کار کنت،
آییئے مُز، ٹھپہ و ٹیکے ہساب نبیت، آییئے
ہک انت. ۵) بلہ آ کہ نیکیں کارانی سرا

تئوکل نکنت، هما هُدائے سرا تئوکل کنت
کہ ردکار و بیهدایان پاک و پلگار کنت،
آییئے باور پہ آییَا پاکی و پلگاری حساب
بیت. ۶) ہمے پیما داوود ہم هما

مردمئے بہتاورئیے ہبرا کنت کہ ہدا چہ
آییئے کار و کردا ڈن آییَا پاک و پلگار
حساب کنت و گوشیت:

۷) » ”بہتاور انت هما کہ ہدا چہ
آیانی ناشریان» » سر گوستگ و»
» گناہش بکشگ بوتگانٹ.»

۸) » ”بہتاور انت هما کہ ہداوند آییئے
گناہا ہچبر حسابا میاریت.»

۹) اے بہتآوری تہنا پہ ہمایان انت کہ
سنت کنگ بوتگانٹ؟ یا پہ آیان انت ہم
کہ سنت نکرتگیں انت؟ ما گوشین کہ
ابراہیمئے باور، پہ آییَا پاکی و پلگاری

هساب بوت. (۱۰) چوڻين هال و جاوريا

چش بوت؟ سُنّت بئِگا پيُسر يا سُنّت بئِگا
رند؟ پکا اِنْت که سُنّت بئِگا پيُسر پاک و

پَلگار هساب آرگ بوت، رندا نه. (۱۱) بله

سُنّت بئِگئے نشانی آيا رست تان په آيئے
پاکی و پَلگاریا مُهر و نَکشے بیت که سُنّت
بئِگا پيُسر، چه باورئے راها هست آتی.

مَکسد اِش اَت که اِبراهيُم هما سَجّهين
مردمانی پت زانگ بیت که بے سُنّت بئِگا
ایمان کارنت و اے ڈئولا آ هم پاک و پَلگار

هساب بنت. (۱۲) همے پئِما، اِبراهيُم آيانی

هم پت اِنْت که نه تهنا سُنّت کنگ

بوتگ اِنْت، ایمانئے راها گام هم جنگا اِنْت،

هما راها که مئے پت اِبراهيُم چه سُنّت

بئِگا پيُسر گام جت.

اِبراهيُم و واده

(۱۳) اِبراهيُم و آيئے نسل و پَدريچا اے

واده که آ جهانئے میراس دار بنت چه

شَریتئے راها نرست، چه پاکی و پَلگاریئے

راها رست که چه ایمانا کئیت. (۱۴) پرچا
 که اگن شَرِیتْئِ رَندگیر و مَنوُک میراس دار
 بوتیننت، باور بے آرزش و واده بیمانا آت،
 (۱۵) چیا که شَرِیت کهر و گزب کاریت. بله
 اوڊا که شَرِیت نیستِ انت، شَرِیت پرؤشگ
 هم نبیت.

(۱۶) پمیشکا، واده باورئِ سرا
 اوشتاتگ، تان وادهئِ بُنرد رهمت ببیت و
 آییئِ سَرجم بئیگ په ابراهیمئِ سَجّهین
 نسل و پدريچا زمانت کنگ ببیت. اے واده
 تهنا په شَرِیتْئِ رَندگیر و مَنوُکان مبيت، په
 آيان هم ببیت که گوَن ابراهیمئِ ایمانا
 شریکدار انت، پرچا که ابراهیم ما
 سَجّهینانی پت انت. (۱۷) اَنچش که نبیسگ
 بوتگ: « من ترا بازیَن کئومانی پت
 کرتگ. » گزّا، هُدائِ چَمّان آ مئِ پت انت،
 هما هُدا که ابراهیمّا آییئِ سرا باور کرت، آ
 که مُردگان زندگ کنت و نیستیا گوانک
 جنت و هست کنت.

۱۸) وھدے ھچ اُمیتے نیست ات،

ابراہیما گون اُمیتواری باور کرت کہ بازیں
کئومیئے پت بیت. انچش کہ ہدایا گون
ابراہیما گوشتگات: » ”تئی پشید و

۱۹) او بادگ استارانی کساسا باز بنت.“

وھدے وتی بیساہین جسم و جانی چارت،
پرچا کہ ابراہیما کم و گیش سد سال ات،
یا ہما وھدا کہ سارھئے سنئی و بیچگی ای
دیست، آ وتی باورئے سرا سست نبوت.

۲۰) ہدائے وادھئے سرا، ابراہیم ناباور

نبوت و شگی نکرت، آ وتی باورئے سرا مھر
اؤشتات و ہدایی شان و شئوکت دات. ۲۱)

سدک ات کہ ہدایا اے واک هست کہ وتی
وادھا پورہ بکنت. ۲۲) پمیشکا چہ ہدائے

نیمگا» ”پاک و پلگار حساب آرگ بوت.“

۲۳) پاکین کتابئے اے لبز کہ » ”ہساب آرگ

بوت“، تھنا پہ ابراہیما نیسگ نبوتگ، ۲۴)

پہ ما ہم نیسگ بوتگ. ما ہم چہ ہدائے
نیمگا پاک و پلگار حساب آرگ بین، ما کہ

هُدائے سرا باورَ کنین کہ آییا مئے هُداوند
 ایسا چہ مُردگان جاہ جنایت. (۲۵) ایسا پہ
 مئے گناہان، مَرکے دستا دئیگ بوت و پہ
 مئے پاک و پلگار کنگا، چہ مُردگان جاہ
 جنایتنگ بوت.

هُدا و اِنسانے نیاما وِشانی

(۱) نون کہ باورمندیئے سؤبا پاک و
 پلگار زانگ بوتگیں، چہ مئے هُداوند ایسا
 مَسیہئے راہا مئیگ و هُدائے نیاما سُهَل و
 وِشانی برجاہ دارگ بوتگ. (۲) چہ ایسا
 مَسیہئے راہا، اے رھمتئے دروازگ ہم پہ ما
 پچ کنگ بوتگ و ائون رھمتانی ساہگا
 اوشتاتگیں، وتی اے اُمیتئے سرا گل و
 شادھی ہم کنین کہ هُدائے شان و شوکتا
 شریکدار بیّن. (۳) تھنا اِشیئے سرا نہ، وتی
 سگیانی سرا ہم گل و شادھی کنین، چیا
 کہ زانین سگیئے بر و سمر سبر و اوپار
 انت. (۴) اوپار، شَکسیت اَد کنت و

شَکْسِيَّتْ اُمِّيَّتْ کَارِيَت. (۵) اُمِّيَّتْ مارا

دلپروُش بئيگا نئيليت، چيا که هُداے مِهر
مئے دلا اير ريچگ بوتگ، چه هما پاڪين

روھئے راھا که مارا بَکَشگ بوتگ. (۶)

گيشينتگين وهدا، مَسِيھا وتي ساھ پھ
رَدکار و بيهدايان دات، آ وهدا که ما اَنگت

نِزُور و بيوس اتيں. (۷) مُشکلا چُش بيت

که گسے پھ نيک و پاڪين مردميًا چه وتي
ساھا سر بگوزيت، چوناھا بوت کنت گسيًا
اے تھم و جُريت بيت که وتي ساھا پھ

نيکين مردميًا بدنت. (۸) بله هُدا مئے سرا

وتي مِھرا چُش پَدَر کنت: هما وهدا مَسِيھ
پھ مئيگی مُرت که ما اَنگت گنھکار اتيں.

(۹) پميَشکا، نون که ما چه آييے

ھونئے راھا پاک و پلگار زانگ بوتگين،
اَنگت دلجمتر اين که آييے سئوبا چه

هُداے گھر و گزبا رَکِينگ بين. (۱۰) اگن آ

وهدا که اَنگت هُداے دُژمن اتيں، چه آييے

چُڪَئِ مَرڪَئِ راها ڳوڻ آييا پھ سُهَل و
 وِشَانيا رَسِيَنگ بوَتِيَن، ڳڙا نوَن کَھ پھ سُهَل
 و وِشَانيا رَسَتَگِيَن، سَڪَ دِلجَمَتَر اِيَن کَھ
 آيِيئَ زِندَئِ سَؤبا رَکِيَنگ بيَن. (۱۱) بله نہ
 تھنا پھ ھمِينچُکا، ما چَھ وِتي ھُداوند ايسا
 مَسِيھُئَ راها ھُدايَ سَرا پَھَر بِنديَن، ھما
 ايسا کَھ آيِيئَ سَؤبا اَنوَن مارا سُهَل و
 وِشَاني رَسَتَگ.

آدم و مَسِيھ

(۱۲) ڳڙا ھما پئيما کَھ گَناھ يَڪَ کَسيئَ
 سَؤبا جھانا اَٽَک و مَرڪ چَھ گَناھا، ھمَ
 ڏئولا مَرڪ ھم سَجھِيَن مردمانِي نياما شِنگ
 و تالان بوَت، چِيا کَھ سَجھِيَنان گَناھ کَرت.
 (۱۳) چَھ شَرِيَتا پيَسَر، گَناھ جھانا ھست اَت،
 بله اگن شَرِيَتَ مَبِيَت، گَناھ ھم ھساب
 نَبِيَت. (۱۴) بله اَنگَت، چَھ آدما بگر تان
 موَسايَا، مَرکا ھاڪمي کَرت، تَنَتنا ھماياني
 سَرا ھم کَھ سَرڪَشِي اِش اَدَمُئَ ڏئولا نَھ اَت.
 آدم ھما کَسيئَ مِسال اَت کَھ آيَگي اَت.

١٥) بله بڪشش و ٿيڪي، ناپرمانئيءَ

پئيما نه انت. اڳن يڪ گسيءَ ناپرمانئيءَ
سئوبا بازيءَ مُرت، بله هُدايَ رَهمت و
ٿيڪي چينچڪ گيشتر، بازين مردميَا سر
بوت، اءِ ٿيڪي كه چه هما يگين انسائي

١٦) رَهمتا رست، بزان چه ايسا مسيهئيگا.

اے ٿيڪي، آيگين انسائي گناهيءَ آسرئ
پئيما نه انت، چيا كه دادرسي چه يڪ
ناپرمانيا آتڪ و آسر و آڪتي مئيارباري
آت، بله بڪشش و ٿيڪي بازين ناپرمانيان و

١٧) رند ڪئيت و پاڪي و پلگاري ڪاريت.

اڳن يگيءَ ناپرمانئيءَ سئوبا، چه هما
يگينءَ راها مرڪا بادشاهي ڪرت، گڙا آ
مردم كه سرريچين رَهمت و پلگاريءَ
ٿيڪيءَ واهند بنت، چه اءِ يگينا، بزان چه
ايسا مسيهي نيمگا، وتي زندا باز گيشتر
بادشاهي ڪنت.

١٨) گڙا هما پئيما كه چه يڪ انسائيءَ

گناها سجھين مردم مئياريج ڪنگ بوتنت،

چه يک انسانيئے نيکين کارا سجهين مردم
 پاک و پلگار و زندئے واهند بنت. (۱۹) هما
 پئما که چه يگيئے ناپرمانيا بازين مردمے
 گنهکار کنگ بوت، چه يگيئے پرمانبرداريا
 بازينے پاک و پلگار هم کنگ بيت. (۲۰) نون،
 شريت آتک که ناپرمانی گيشتر بيت، بله
 جاهے که گناه گيش بوت، رهمت هم
 سرريچتر بوت، (۲۱) تانکه، هما پئما که
 گناها چه مرکئے راها بادشاهی کرت،
 رهمت هم چه پاکی و پلگاریا بادشاهی
 بکنت و چه مئے هداوند ايسا مسيهئے راها
 مارا ديم په نميرانين زندا ببارت.

چه گناها مرک و گون هدايا زند

- (۱) گزا چه بگوشين؟ گون گناها ديم
- (۲) برئوين تان رهمت گيشتر بيت؟
- هچبر! ما که چه گناها بستگ و مرتگين،
 چون بوت کنت که انگت گناهانی تها زند
 بگوازينين؟ (۳) شما نزانيت، وهدے ما

سَجَّهَيْنَ اَيَّسَا مَسِيهَئِے نَامَا پَاكشَوْدِي دئيگ
بوتِيَن، گُون آيِيْے مَرَكَا مِے پَاكشَوْدِي
بوت؟

٤) پَمِيْشَكَا، مَا چِه پَاكشَوْدِيْے رَاهَا

مُرْتَك و گُون آيَا كَبَر كَنگ بوتگِيَن، تَان هَمَا
پِيْمَا كِه مَسِيه چِه پِتْے شَان و شَوُكْتَا چِه
مُرْدگان زِنْدگ كَنگ بوت، هَمِے دُؤَلَا مَا هَم

نَوَكِيَن زِنْدِے تَهَا گَام بَجْنِيَن. ٥) اگن مَا

آيِيْے پِيْمِيَن مَرَكِيَا گُون آيَا هَوْر بوتگِيَن،
گُرَا اَلَم آيِيْے پِيْمِيَن جَاه جَنگِيَا هَم گُون

آيَا هَوْر بِيَن. ٦) مَا زَانِيَن كِه مِے كَوَهْنِيَن

هَسْتِي و زِنْد، گُون آيَا سَلِيْبِے سَرَا ذَرْنَجگ
بوت تَانَكِه هَمَا جِسْم و جَان بِيْرَان بِيْت كِه
گَناهِے گَلَام اِنْت و مَا چِه اِد و رَنْد گَناهِے

گَلَامِيَا مَكْنِيَن. ٧) پَرچَا كِه آكَس كِه

مُرْتَك چِه گَناهَا چُتْگ. ٨) بَلِه اگن گُون

مَسِيهَا مُرْتَكِيَن، مَارَا بَاوَر اِنْت كِه گُون آيَا

زِنْد هَم گَوَازِيْنِيَن. ٩) مَا زَانِيَن، مَسِيه كِه

چہ مُردگان جاہ جنائنگ بوتگ، نون هچبر
 نمریت و مَرک چہ اِد و رَند آییئے سرا
 سرزورَ نبیت. (۱۰) آ، گۆن وتی مَرکا، یگّین
 رندا پہ مُدامی، پہ گناہا مُرت و وتی
 اَنوگّین زَندا، پہ هُدایا زَندگ اِنِت. (۱۱) هَمے
 ڈئولا، شما هم وتا پہ گناہا مُردگ بزانیّت و
 چہ ایسا مَسیهئے راہا وتا پہ هُدایا زَندگ
 بزانیّت.

(۱۲) پمیشکا مئیلیّت گناہ شمئے زئوال
 بیؤکیّن جِسَم و جانا هاکمی بکنت کہ
 آییئے سَلّین واہگان پورہ بکنیّت. (۱۳) وتی
 جِسَم و جائے بَند و بوگان گناہئے دستا
 مدئییّت کہ سَلّیئے سامان بَنت. شما چہ
 مَرکا دیم پہ زَندا آرگ بوتگیّت، نون وتا
 هُدائے سپردہ بکنیّت و وتی جِسَم و جائے
 بَند و بوگان هم هُدائے دستا بدئییّت کہ
 پاکی و پَلگاریئے سامان بَنت. (۱۴) باید
 اِنِت گناہ شمئے سرا هاکمی مکنِت، پرچا کہ
 شما شَریتئے ساہگا نہ ایت، رهمتئے ساہگا

اِیت.

پاکی و پلگاریئے گلامی

(۱۵) گڑا چے؟ پمیشکا کہ شَرِیتے ساہگا

نہ اِین و رھمتے ساہگا اِین، گڑا گناہ

بکنین؟ ہچبرا! (۱۶) وھدے وتا

پرمانبردارین گلامانی پئیما یگئیے دستا

دئییت، آییئے گلام بیّت، پرچا کہ چہ

ہمایا پرمان زوریّت. اے ہبرا نزانیت؟ یا

گناہئے گلام بیّت کہ دیم پہ مرکا بارت یا

پرمانبرداریئے گلام، دیم پہ پاکی و پلگاریا.

(۱۷) بلہ ہدائے شُگر اِنت، ہرچنت پیسرا

گناہئے گلام اتیّت، نون شما پہ ستکِ دل

ہما تالیمئے پرمانبرداری کرتگ کہ آییئے

سپردہ بوتگیت. (۱۸) شما چہ گناہا آزات

کنگ و نون پاکی و پلگاریئے گلام بوتگیت.

(۱۹) وتی سَرِشتا نِزور اِیت، پمیشکا من اے

ہبران گوّن اِنسانی مِسالیا کنان. ہما پئیما

کہ شما پیسرا وتی جِسْم و جائے بَند و

بۆگ په ناپاکی و گیش و گیشتر بئوؤکین
 ردکاریانی گلامیا پیش کرت، نون آیان په
 پاکیه گلامیا پیش بکنیت که آسر و آکبتی
 پلگاری انت.

۲۰) آ وهدا که شما گناهه گلام اتیت

۲۱) چه پاکی و پلگاریه نیمگا آزات اتیت.
 گرا شما چه آ چیزان چوئین سمره برت
 که نون چه آیان شرمندگ ایت، آ چیزانی
 آسر مرک انت. ۲۲) بله نون که چه گناهه
 نیمگا آزات بوتگیت و هدائے گلام ایت،
 سمره که گتیت پلگاری انت و آیه آسر
 نمیرانین زند. ۲۳) پرچا که گناهه مژ مرک
 انت بله هدائے بکشش نمیرانین زند انت
 که چه مئے هداوند ایسا مسیهه راه
 رسیت.

چه سور و سانگا مساله

۱) او براتان! نزانیت که شریت تان

هما وهدا انسانے سرا هُكَمَ كَنتَ كه انسان
زندگ انت؟ من گُون همايان هبر كنگا آن
كه شَرِيَتَا زاننت. (۲) په مِسال، شَرِيَتَّئِ
رَهبندا، يَكَّ جَنَے تان هما وهدا وتي مردئِ
پابند انت كه مردی زندگ انت. بله اگن
مردی مُرت، گُرا آ چه سور و سانگئِ
رَهبندان آزات انت. (۳) تان وهده آيئِ
مرد زندگ انت، اگن آ دگه مردِ بگيپت،
زِنهكار زانگ بيت. بله اگن آيئِ مرد
بمریت، چه شَرِيَتَّئِ اے رَهبندا آزات انت و
اگن دگه مردِ بگيپت زِنهكار زانگ نبیت.

(۴) او منی براتان! همه پئِما چه
مَسِيهئِ جِسْم و جائِے راها شما چه شَرِيَتَا
آزات بوتگ و مُرتگيَت تان دگه كَسِيئِ
بييت، همایئِ بييت كه چه مُردگان جاه
جنايَنگ بوت، تان په هُدايا بَر و سَمَر
بياريَن. (۵) وهده مئِ مَهار گُنَهكارِيَن
سَرِشَتَّئِ دِستَا ات، مئِ بَنَد و بوگانی تھا
هما پُرگناهيَن هئوا و هئوسان كار كرت كه

چه شَرِيتَئِ زانگا چست بوتگ آتنت تانکه
 په مَرکا بَر و سَمَر بيارِين. ⑥ بله نون ما
 چه شَرِيتا آزات بوتگِين، چه هما چيزا
 مُرتگِين که پيسرا مارا پابندي کرتگات،
 تانکه چه روھئِ نوکِين راھا هُدا ئِ هِزمتا
 بکنِين، چه شَرِيتَئِ نِبشتھانی کوھنِين راھا
 نہ.

گوَن گناھا گر و چيل

- ⑦ گُزا چے بگوَشِين؟ شَرِيت گناھ
 اِنْت؟ هچبرا! بله اگن شَرِيت مَبوتِين، مَن
 نَزانت گناھ چِئِے. اگن شَرِيتا مگوَشْتِين
 ”تَماھ مکن“، مَن نَزانت تَماھ و لالچ چِئِے.
 ⑧ بله گناھا چه هما هُکما سوَت و پائِدگ
 زُرت و منی دلا هر پئِميَن تَماھای پيَدا
 کرت. چِيا که چه شَرِيتا دُن، گناھ مُرتگ.
 ⑨ يک وهدے من چه شَرِيتا دُن زِنْدَ
 گوازيَنت، بله اَنچُش که شَرِيتَئِ هُکَم آتک،
 گناھ زِنْدگ بوت و من مُرتان. ⑩ من

دیست هما هُکما که باید اِنْت زِند بیاورَتِین،
 په من مَرکی آورت. (۱۱) گناها چه اے هُکما
 سوٚت و پائِدگ زُرت، منا رَدی دات و چه
 همه هُکما کُشتی. (۱۲) گُرا، شَرِیت پاک
 اِنْت، هُکمی هم پاک و نیِک و اَدل اِنْت. (۱۳)
 گُرا آ چیز که نیِک اِنْت، منی مَرکئے سئوَب
 بوت؟ هچبر! چه آ شَرِیتا که وت نیِک اِنْت،
 گناها منا دِیم په مَرکا برت تان گناه، گناه
 زانگ و پَجارگ ببیت و چه شَرِیتئے هُکما
 آییئے شَری و گندگی بیهَساب ببیت.

(۱۴) ما زانِین که شَرِیت روھی چیزے،
 بله من نِپسانی مردمے آن که گلامِیئے پئِما
 گناهئے کِرا بها بوتگان. (۱۵) من وتی
 جندئے کار و کِردان سرِپَد نَبان. آ کاران که
 کنگ لَوُٚتان نکناش، بله هما کاران کنان که
 چه آیان نِپرت کنان. (۱۶) اگن هما کاران
 کنان که کنگش نلوُٚتان، گُرا مَنان که شَرِیت
 شَر اِنْت. (۱۷) نون، چه اِد و رَند، اے من

نہ آن کہ آ کارا کنت، اے ہما گناہ انت کہ
 منی دلا نِشتگ. (۱۸) مَن زانان کہ منا، بزان
 منی گنہکاریں سَرِشتا ہچ نیکیے مان
 نیست. منا نیکیں کار کنگے واہگ هست،
 بلہ کرت نکنان. (۱۹) آ نیکیں کاران کہ کنگ
 لوٹان نکنانِش، بلہ ہما بدین کاران کنان کہ
 کنگش نلوٹان. (۲۰) اگن من ہما کاران کنان
 کہ نلوٹان بکنانِش، گڑا چہ اد و رند آ
 کارانی کنوک من نہ آن، کنوک ہما گناہ انت
 کہ منی دلا نِشتگ.

(۲۱) پمیشکا اے کانونا گندان کہ وھدے
 نیکی کنگ لوٹان، بدی گوں من گوں انت.
 (۲۲) وتی دل و درونا، چہ ہدائے شریتا
 شادان آن، (۲۳) بلہ دگہ کانونے وتی بند و
 بوگانی تھا گندان کہ گوں منی دلے کانونا
 جنگا انت. اے منا گناہے کانونے بندیگ
 کنت کہ منی بند و بوگانی تھا کار کنگا
 انت. (۲۴) اہ کہ من چوئین سیہ روچین

مردمے آن. کئے منا چہ اے مَرکیگین جِسم
 رَکینیت؟ (۲۵) ھُدائے شُگرا گِراں کہ چہ
 مئے ھُداوند ایسا مَسیھئے راھا رَکان. ھئو،
 وتی پگر و ھئالا ھُدائے شَریتئے گَلامیا
 کنان، بلہ وتی سَرِشتا گناھئے کانوئے گَلام
 آن.

چہ پاکین روھا زندگی

- (۱) نون پہ ھما مردمان ھچ مئیارباریے
- نیست کہ ایسا مَسیھئیگ آنت. (۲) چیا کہ
 چہ ایسا مَسیھئے راھا، زِندئے روھئے کانونا
 منا چہ گناہ و مَرکئے کانونا آزات کرتگ.
- (۳) ھما کار کہ شَریتا کرت نکرتگات،
 پرچا کہ گنھکاریں سَرِشتئے سئوبا نِزور
 بوتگات، آ کار ھُدایا وت کرت. اے کاری
 چُش کرت کہ وتی جندئے چُکی گنھکاریں
 اِنسانئئے دُرؤشما رئوان دات تان پہ مئے
 گناھان کُربانیگ بیت. اے پئما چہ یک
 جِسم و جانیئے راھا گناھی مئیاربار کرت،

۴

ٲانڪه شَرِيٽَئِ لَوٽ مِئِ جِسْم و جانا

سَرَجْمِيا پوره ببيت، ما كه گَنهڪاريِن
سَرِشٽَئِ راها نزوريِن، روھئِ راها زوريِن.

۵

آ كه گَنهڪاريِن سَرِشٽَئِ راها زورنت،
آياني پِگر و هئِيال گَوَن هما چيزانِ انت كه
آياني سَرِشٽَ لَوٽِيت، بله آ كه روھئِ راها
زورنت، هما چيزاني هئِيالا انت كه روھش
لَوٽِيت. ۶ گَنهڪاريِن اِنسانِئِ پِگر و

هئِيالِئِ آسَر مَرڪ انت. بله آ پِگر و هئِيال
كه مهاري روھئِ دِستا انت آيِئِ آسَر،
زِنْدِمان و آسودگي انت. ۷ هما پِگر و

هئِيال هُدائِ دَرْمَن انت كه مهاري
گَنهڪاريِن سَرِشٽَئِ دِستا انت. آ وِتا هُدائِ
شَرِيٽَئِ دِستا نَدنت، اِئِ كارا كرت هم
نَكنت. ۸ آ كه گَنهڪاريِن سَرِشٽَئِ دِستا
انت، هُدايا وَشَنوَد كرت نَكنت.

۹

بله شما گَنهڪاريِن سَرِشٽَئِ دِستا
نه اِيت، روھئِ دِستا اِيت، پَرچا كه هُدائِ

روہ شَمئے دلا نِشتگ. اگن گَسِیا مَسِیہئے
 روہ گۆن مَبیت، آ مَسِیہئے نہ اِنْت، (۱۰) بلہ
 اگن مَسِیہ شَمئے دلا اِنْت، گِڑا شَمئے جِسْم
 و جان گناہئے سئوَبَا مُرتگ و شَمئے روہ
 پاکی و پَلگاریئے سئوَبَا زِندگ اِنْت. (۱۱)
 اگن ہمایئے روہ شَمئے دلا اِنْت کہ ایسا
 مَسِیہی چہ مَرکا رَند جاہ جِنايَنت، گِڑا آ کہ
 مَسِیہی چہ مُردگان جاہ جِنايَنت، شَمئے
 زئوال بئِوُکِین جِسْم و جانا ہم چہ وتی
 ہما روہا زِند بَکْشیت کہ شَمئے دلا نِشتگ.

(۱۲) او براتان! گِڑا ما وامدار این، بلہ
 گُئہکارِین سَرِشتئے وامدار نہ این کہ آییئے
 ہسابا زِند بگوازیئین. (۱۳) چِیا کہ اگن شما
 گُئہکارِین سَرِشتئے راہا بگریئت، مریئت. بلہ
 اگن چہ روہئے راہا وتی سَرِشتئے گناہ و
 بدکاریان بکُشیت، زِندگ مانیئت. (۱۴) آ
 سَجَّہیئن مردم ہدائے چُک اِنْت کہ ہدائے
 روہ آیانی رَہشؤن اِنْت. (۱۵) شمارا گلامی

روہے نرستگ کہ پدا بٹرسیت، شما پہ
چُکّی زورگ بوتگیت و ہدائی روہ شمارا
رستگ. چہ ہمے روہا کوکار کنین ”آبا، او
پِت!“ (۱۶) روہئے چند گوّن مئے ارواہا

گواہی دنت کہ ما ہدائے چُکّ ایّن. (۱۷)
نون اگن ما ہدائے چُکّ ایّن، گڑا میراس ہم
بریّن، چہ ہدایا میراس برین و گوّن مَسیہا
ہم میراس ایّن. چیا کہ اگن ما پہ راستی
آییئے سگی و سوریان ہمراہ بیین، گڑا
آییئے شان و شوکتا ہم شریکدار بین.

ہدائے مہر و مئے آیوکیں شان و شوکت

(۱۸) منی ہسابا، اے زمانگئے سگی و
سوری، آ شان و شوکتئے دیما ہچ نہ انت
کہ پہ ما پَدّر بئیگی انت. (۱۹) چیا کہ
سجھین ہستی، پہ بیسبری ہمے ودارا انت
کہ ہدائے چُکّ کدین زاہر کنگ بنت. (۲۰)
سجھین ہستی ناہودگیئے دستا دئیگ
بوت. اے چہ ہستیئے جندئے واہگ و رزایا

نبوت، چہ ہمایئے واہگ و رزایا بوت کہ
 ہستی ای ناہودگیئے چیرا چیر ترینت، بلہ
 گوں اے اُمیتا (۲۱) کہ ہستیئے جند چہ
 زئوالیئے گلامیا آزات و ہدائے چُکانی
 آزاتیئے شان و شوکتا شریکدار بیت. (۲۲)
 ما زانیں کہ سجھین ہستی انگت چہ زَنک
 و زایگئے دردان نالگا انت. (۲۳) تھنا ہستی
 نالگا نہ انت، ما وت ہم کہ چہ روہئے ائولی
 بر و سَمرا شریکدار بوتگیں، وتی درونا
 نالگا این، ہمے وهدا کہ پہ بیسبری ودارا
 این کہ مارا پہ چُکی بزوریت، تانکہ مئے
 جسم و جان آزات کنگ بیت. (۲۴) ما گوں
 ہمے اُمیتا رَکینگ بوتگیں، بلہ اُمیتے کہ
 سرجم بوتگ، نون اُمیت گوشگ نبیت.
 چوَن بوَت کنت مردم ہما چیزئے اُمیتا
 بیت کہ ہست انتی؟ (۲۵) اگن ہما چیزئے
 اُمیتوار بیین کہ انگت مارا نیست، گڑا پہ
 سبر آییئے ودارا بیین. (۲۶) ہمے پیما روہ
 مئے نزوریانی تھا مارا کُمک کنت، چیا کہ

ما نزانين چوَن و په کجام چيزان دوا
 بکښين، بله روځه چنډ گوَن اَنچين نالگان
 په ما نيامجيگرۍ کنت که لېز ش بڼيان
 کرت نکنت. (۲۷) آ که مۍ دلاَن پټيت
 پاکين روځه پگر و هڼيالان زانت، چيا که
 روځه گوَن هډائے واهگ و رزايا په
 پلگارتگينان نيامجيگرۍ کنت.

(۲۸) ما زانين، هډا سجهين چيزان په
 وتي دوست داروکانی شری و ايمنيا کار
 بنديت، په هميان که هډائے مکسدا گوانک
 جنگ بوتگ انت. (۲۹) هډايا آ چه پيشا
 زانتنت و چه پيسرا انچشي گيشيننتنت که
 آيئے چکے داب و دروشما بنت، تان آ
 چک بازين براتانی اولی بيت. (۳۰) آ که
 هډايا چه پيسرا گيشيننتنت، گوانکی هم
 جنتنت، آ که هډايا گوانک جنتنت، پاک و
 پلگاری کرتنت و آ که پاک و پلگاری کرتنت،
 شان و شوکتی هم دانتنت.

(۳۱) اے چیزانی بارئوا چے بگوشین؟
 اگن ھدا گون ما گون انت، کئے مئے دژمن
 بوت کنت؟ (۳۲) آ کہ وتی چکئے پرواہی
 نکرت و پہ مئیگی چہ آیا سر گوست،
 گون آیا ھوار، آ دگہ سجھین چیزان ھم
 مارا ندنت؟ (۳۳) ھدائے گچین کرتگیان
 کئے بھتام جت کنت؟ اے ھدا انت کہ پاک
 و پلگار کنت. (۳۴) کئے میارباریئے ھکما
 برت کنت؟ ایسا مسیہ، ھما انت کہ مرت و،
 ھو، چہ مردگان جاہ جناینگ بوت، ھما کہ
 ھدائے راستین گشا انت و آییئے درگاھا پہ
 ما نیامجیگری کنت. (۳۵) کئے مارا چہ ایسا
 مسیہئے مہرا جتا کرت کنت؟ سگی و
 سوری یا پریشانی، آزار یا ڈگال، جاندری،
 ھتر یا زھمئے زراب؟ (۳۶) انچش کہ
 نییسگ بوتگ:

» تئی سئوبا سجھین روچا گون
 مرکا دیم پہ دیم این و«

» گُربانیگین پَسانی پئیما
هساب آرگ بین.»

(۳۷) اِنَّه، مارا اے سَجَّهین چیزانی تها
چه هماییئے راها مزنین کامیابیے رسیت
که گوَن ما مِهری کرتگ. (۳۸) من دِلجم و
سَدک آن که نه مَرک، نه زَنَد، نه پَریشَتگ،
نه هاکم، نه اَنوگِین و نه آیوکیَن چیز، نه
واک و زوَر، (۳۹) نه بُرزی، نه جَهلی و نه
سَجَّهین هستیئے دگه چیزے مارا چه
هُدائے هما مِهر ا جتا کرت کنت که چه مئے
هُداوند ایسا مَسیها مارا رسیت.

هُدایی گچین

(۱) من چه مَسیهئے ارواه و جَبینا
راست گَوْشان و دروگ نَبندان، منی دل و
درون چه پاکین روها اے هبرئے شاهدیا
دنت که (۲) منا سؤزناکین اندوّه و
مُدامین دردے دلا اِنْت. (۳) دریچا وتی

همرگ و همزاتين براتاني هاترا، من نالت
کنگ بوتينان و چه مسيها بسستينان. (۴)

آ، اسرائيلی أنت که په چکي زورگ
بوتگ أنت. شان و شوکت، اهد و پيمان،
شريتے رسگ، پرستشے راه و رهبند و

هدائے لبز و کرار همایانگ أنت. (۵)
بنپيرک همایانگ أنت و مسيه هم که
سجهينانی هدا انت، جسمی حسابا چه
همایانی نسل و پدریچا انت. آيا مدام ستا
و سنا بات. انچش بات. آمین.

چش نه انت که هدائے هبرا پرؤش (۶)
وارتگ. چيا که هر بنی اسرائيلی،
اسرائیلی نه انت. (۷) ابراهیمے هر چک و
نماسگے آيئے راستين او بادگ نه انت. بله «
تئی نسل و پدریچ چه اسا حساب آرگ
بيت.» (۸) اے چیز پیش داریت که

هدائے چک آ نه انت که جسمی چک أنت.
واده داتگین چک ابراهیمے نسل و پدریچ

هساب آرگ بنت. ۹ پرچا که واده و کرار
 چش ات: » گیشینتگین وهدا پر تران و
 سارها مردین چکے بیت. « ۱۰ تهنا اش
 نه ات، گون رېگایا هم همه پئیمین چیزه
 بوت، وهدے آپه وتی جاړین چکان لاپړ
 بوت. آیانی پت هم هما یگین ات، بزان مئ
 بنپیرک اساک. ۱۱-۱۲ بله چه اشیا پیسر که

چک پيدا بنت و نیکی یا بدی بکننت،
 رېگایا گوشگ بوت که » مسترین
 گسترینئ هزمتا کنت. « اے ڈولا بوت
 تان هدائے اراده چه گچینکاریا برجاه دارگ
 بیت، بله چه کار و کردئے راها نه، چه
 هماییئے راها که انسانا گوانک جنت. ۱۳
 انچش که نیسگ بوتگ: » آکوب منا
 دوست ات و چه ایسوا نپرثن کرت. «

۱۴ گزا چه بگوشین؟ هدا نا انساپ
 انت؟ هچبرا! ۱۵ چیا که گون موسایا
 گوشیت: » اگن بلوٹان گون یگیا مهربان

بیان، گۆن آییا مهربانَ بان و اگن بلوٹان
 گسیئے سرا رَہم بکنان، آییئے سرا رَہم
 کنان. “ (۱۶) بزان، اے انسانئے واہگ و
 وس کنگئے سرا نبیت، رَہم کنگ ہدائے
 دستا انت. (۱۷) پرچا کہ پاکین کتاب گۆن
 پرئونا گوْشیت: ”من ترا پہ اے مکسدا
 مزنی داتگ کہ چہ تئو وتی زور و واکا
 پیش بداران تانکہ منی نام سجھین زمینا
 جار جنگ بییت. “ (۱۸) گڑا بزان، ہدا
 ہرگسئے سرا کہ بلوٹیت رَہم کنت و
 ہرگسئے دلا کہ بلوٹیت سنگ کنت.

ہدائے گھر و رَہمت

(۱۹) چہ من جُسٹ کنئے: ”گڑا ہدا چیا
 انگت مارا ایڑ جنت؟ آییئے ارادھئے دیما
 کئے اوشتات کنت؟“ (۲۰) بلہ، او انسان! پہ
 راستی تئو کئے ائے کہ گۆن ہدایا یک و دو
 بکنئے؟ اے شرین ہبرے کہ اڈ کرتگینے
 وتی اڈ کنوکا بگوْشیت: ”چیا منا اے پیما

اَدَت کرتگ؟“ (۲۱) کوزھگرا اے هک نیست
کہ چہ گِلے یگین چنکا درپے پہ الکاپین و
درپے پہ انچاین کاریا اَد بکت؟

(۲۲) گڑا چے؟ هرچنت هُدايا وتی گهر و
گرب پیش دارگ و وتی واک و کدرت پَدَر
کنگ لوُت، بلہ انگت آییئے اِھتیارا ات،
گُون مزین اوپارے آ مردمان بسگیت کہ
گهر و گزبے چیرا اتنت و گار و گُمسار
بئیگئے لاهک. (۲۳) گڑا چے؟ بلکین آیا

چُش کرتگ تان وتی شان و شئوکتا هما
مردمان پیش بداریت کہ آییئے رَھمتئے
چیرا انت، هما مردم کہ هُدايا پیسرا پہ
شان و شئوکتا تئیار کرتگ انت. (۲۴) ما هم
کہ هُدائے گوانک جتگین این اے رَھمتئے
چیرا این، تھنا چہ یهودیانی نیاما گوانک
جنگ نبوتگین، چہ درکئومانی نیاما هم
گوانک جنگ بوتگین. (۲۵) انچُش کہ هوشا
نبیئے کتاب گَوْشیت:

» ”ہما کہ منی کئوم نہ ات، من آییَا
وتی کئوم گۆشان،“

» ہما کہ منی دُردانگ نہ ات من
آییَا وتی دُردانگ گۆشان.“

۲۶ () اَنچُش ہم:

» ”ہما جاگھا کہ گۆن آیان
گۆشگ بوت: ’شما منی
کئوم نہ ایّت،“

» اوّدا آ، زِندگین ہُدائے چُکّ
گۆشگ بنت.“

۲۷ () اِسْرايیلے بارئوا اِشْیَا نَبی جَار
جنت و گۆشیت:

» ”بَلّ کہ بنی اِسْرايیلے چُکّ، دَریائے
رِیکانی کِساسا باز بَنت،“

» بلہ چہ آیان تہنا یِک گَسائیْن

پشت کپتگین بھرے رگیت۔»

» چیا کہ ہداوند زمینے سرا وتی
شئور و ہکما پہ تیزی و مہکمی
برجاہ کنت۔«

ہما پئما کہ ایشیا نبیا پیشگوئی
کرتگ:

» ”اگن لشکرانی ہداوندا پہ ما نسل
و پدريچ مه اشتين،«

» گڑا ما ہم سدومئے مردمانی
پئما بوتگ آتین و«

» مئے آسر ہم گمورہئے
مردمانی آسر ات۔«

اسرائیلے ناباوری

نون چے بگوشین؟ ہما درکئوم کہ
پہ پاکی و پلگاریا جھدش نکرت، پاکی و

پَلگاری اِش رَسِت، ہما پاکی و پَلگاری کہ
 چہ باورا کئیت. (۳۱) بلہ اِسرائیلیان کہ چہ
 شَریتئے راہا پہ پاکی و پَلگاریا جُہد کرت،
 چہ شَریتئے راہا پہ پاکی و پَلگاریا
 نَرستنت. (۳۲) پرچا چُش بوت؟ پمیشکا کہ
 آیانی جُہد، باورئے سرا نہ ات، کار و کِردئے
 سرا ات. آیان مان گیشینؤکین سِنگئے سرا
 تَگل وارت. (۳۳) اَنچُش کہ نِبشتہ اِنت:

» «مَن سَہیونا سِنگے» «اِیر کَنان کہ
 مردمان تَگلینیت،»

» تَلارے « کہ آیان دئور دنت،»

» ہرگس کہ آییئے سرا باور بکنت
 پَشل و شرمندگ نیت.»

چہ ہُدائے نِیمگا پاکی

(۱) او براتان! منی دلئے ارمان و دوا
 گون ہدایا پہ اِسرائیلیان ہمیش اِنت کہ آ

۲) من پہ آیان گواہی دات کنان
 کہ آپہ ہدایا ہدوناک و پرجوش انت، بلہ
 آیانی اے ہدوناکی چہ شریں زانت و
 زانگیا نہ انت۔ ۳) چہ آپاکی و پلگاریا
 ناسہیگ و ناسرید اتنت کہ چہ ہدائے
 نیمگا انت و وتی جندئے پاکی و پلگاریئے
 جوڑینگئے جُہدا اتنت، پمیشکا وتا آپاکی
 و پلگاریئے دستا نداتگش کہ چہ ہدائے
 نیمگا انت۔ ۴) مَسیہ، شَریتئے سَرجمی و
 ہلاسی انت۔ اَسر اِش انت، ہرگس کہ باور
 کنت، پاک و پلگار زانگ بیت۔

رَگنئے راہ

۵) ہما پاکی و پلگاری کہ چہ شَریتا
 کئیت، آییئے بارئوا موسا چش نبیسیت: »
 ”ہرگس کہ اے ہکمانی سرا کار کنت گوَن
 اِشانی دارگا زندگ مانیت۔“ ۶) بلہ آ
 پاکی و پلگاری کہ چہ باورا کئیت، اے
 دئولا گوَشیت: » ”وتی دلا مگوَشیت کئے

آسمانا رثوت؟“، بزان کہ مَسِيها جَہلاد
 بیاریت، (۷) » ”یا ’کئے جُہلین کبرا اِیْر
 کپیت؟“، بزان کہ مَسِيها چہ مُردگان
 بُرزاد بیاریت. (۸) گڑا چے گوْشیت؟ » ”لَبز
 تئی نَزیکا اِنْت، تئی لُنْثانی سرا و تئی
 دلے تھا اِنْت“، بزان باورے ہما لَبز کہ ما
 آیا جارَ جنین. (۹) اگن گوْن دیا بمَنے کہ
 ایسا هُداوند اِنْت و پہ دل باور بکنے کہ
 هُدایا آ چہ مُردگان جاہ جنایتگ، رَکینگ
 بے. (۱۰) چیا کہ اِنسان پہ دل باور کنت و
 پاک و پلگار زانگ بیت، گوْن زبانا ہم مَنیت
 و اے پیما رَکیت. (۱۱) چیا کہ پاکین کتاب
 گوْشیت: » ”هرگس آییے سرا باور بکنت
 هچبر شرمندگ نبیت.“ (۱۲) اے بارئوا
 یهودی و یونانیئے نیاما پرک و پیڑے
 نیست. چیا کہ ہمے یگین هُداوند،
 سَجَّهینانی هُداوند اِنْت و پہ ہما
 دُرستیگین مردمان بیِکساس سکی و
 بَکشوک اِنْت کہ آیا تئوار کنت. (۱۳) چیا

کہ » ”ہر گس ہداوندے ناما تئوار بکنت،
رگیت.“»

۱۴) نون چوں یگیا تئوار بکنت کہ
آییئے سرا باورش نکرتگ؟ و چوں یگیئے
سرا باور بکنت و ہدے آییئے بارئوا چیزے
نہ اشکتگش؟ و چوں بشکنت اگن گسے
آیانی کرا اے جارا مجنت؟ ۱۵) و چوں
جار بجنت اگن رئوان دئیگ نبوتگ انت؟
انچش کہ نبشتہ انت: » ”وَشْکَدَمَ اَنْتَ اَ
مردم کہ وشیئن مستاگ کارنت.“»

۱۶) بلہ بازیئیا اے وشیئن مستاگ
نمئتگ، چیا کہ اشیئا نبی گوشتیت: » ”او
ہداوند! مئے پییگامئے سرا کئیا باور
کرت؟“» ۱۷) گڑا بزان کہ باور، چہ
پییگامئے گوش دارگا کئیت و پییگامئے
گوش دارگ، چہ مسیہئے مستاگئے جار
جنگا.

١٨) بله نون جُستَ کنان: ”آيان
نه اِشکتگ؟“ اَلَم اِشکتگش، پرچا که:

» ”آيانی تئوار سجّهين دنيايا شتگ
و“

» آيانی هبر جهانئے گُڏی مرز و
سیمسران سر بوتگ آنت.“»

١٩) پدا جُستَ کنان: ”اِسرائیل سرید
نبوتگ؟“ ائولا، موسّا چه هُڏائے کئولا
گوشیت:

» ”من شمارا هما مردمانی هَسَدیگ
کنان که کئومے نه آنت؛“

» شمارا گؤن ناسریدین کئومے
هژمناگ کنان.“»

٢٠) گُڙا، اِشئیا نَبی په دلیّری و تمردي
چه هُڏائے کئولا گوشیت:

» ”منا همایان در گیتک که منی
شوہازا نہ اتنت،»

» من وتا پہ همایان پَدَر کرت
کہ منی جُست و پُرسا
نہ اتنت.“»

٢١ ﴿بلہ اسرائیلئے بارئوا گوشیت:

» ”سجھین رُچا من وتی دست،»

» دیم پہ ناپرمان و برہلایین
کئومیا ذراج کرتگ.“»

ہدایا وتی کئوم یلہ نکرتگ

١ ﴿نون جُست کنان، ہدایا وتی کئوم
دئور داتگ و یلہ کرتگ؟ ہچبر! چیا کہ من
وت ہم اسرائیلیے آن، چہ ابراہیمئے نسل
و پَدَریچا آن و بنیامینئے گبیلہا. ٢ ﴿ہدایا
وتی کئوم کہ چہ پیسرا زانتگ، دئور
نداتگ. نزانیت پاکین کتاب الیاس نبیئے

ٲارٲوا چٲٲ گٲٲشٲٲ ؟ آ، چٲٲ ٲٲٲما اِسرائٲلئٲ
هلاٲا هُءائٲ كِرا دَربنءٲ كٲٲ ؟ (٣)

گٲٲشٲٲ : » ٲاو هُءاونءا اِشان تئٲٲ نٲٲ
كُشتگ اٲٲ و تئٲٲ كُربانجاه وئٲران
كُرتگ اٲٲ. ٲَشٲ كٲٲتگٲن تهنٲا مٲن اٲن و نون
مٲنٲ كُشگئٲ رٲءا اٲٲ. « (٤) بله هُءائٲ

ٲَسٲو ٲه آٲٲا چٲٲ اٲٲ ؟ » ٲٲن ٲه وٲ هٲٲٲ
هزار مرءم اِشتگ كه بَهلئٲ » دٲٲما كوٲءءان
نكٲٲتگ اٲٲ. « (٥) همٲٲ ٲٲٲما، مرؤچٲ هم

لهٲٲٲن چُشٲٲن ٲَشٲ كٲٲتگ كه چٲٲ رهمٲئٲ
راها گچٲٲن كنك بوٲتگ اٲٲ. (٦) اكن گچٲٲن
چٲٲ رهمٲئٲ راها اٲٲ، كُرا چٲٲ اء و رٲء چٲٲ
كار و كِءا نه اٲٲ، اكن چٲٲ كار و كِءا
بوٲٲٲن، كُرا چٲٲ اء و رٲء رهمٲ، رهمٲ
نبوٲتگ اٲٲ.

(٧) كُرا چٲٲ ؟ آ چٲز كه اِسرائٲل آٲٲٲ
شؤهازا اٲٲ نرَسٲٲ، گچٲٲن كُرتگٲٲن رَسٲٲ
بله آءكرانٲ ءل سٲنگ بوٲ. (٨) اٲچُش كه

نِیشتہ اِنْت:

» ”هُدایا آ کاهل و سُستین روہے
دانت،“

» چَمّی دانت کہ مَگندنت و«

» گوّشی دانت کہ
مہ اِشکننت،“

» تان مروّچیگین روّچا.“

داوودا ہم گوشتگ: ۹

» ”آیانی پَرزوَنگ“ » پہ آیان دام و
تَلکے بات،“

» ئَگل دئیوکیں سِنگ و سِزا و
آزایے بات،“

» چَمّش تہار باتنت تان ۱۰
مَگندنت و«

» سَرِيْنَش تان اَبَد كُمپ و
چوٲ بات.«

۱۱) گڙا جُسٲ كنان، آيان اَنچش ٲگل
وارتگ كه بكپنٲ و پدا پاد اٲك مكننٲ؟
هچبر! آيانى ٲگل ورگئى سئوبا رَگگ په
دَرَڪئومان اٲكگ تان اِسراييليانى هَسَد پاد
بيئيت. ۱۲) اگن آيانى ٲگل ورگ په دنيايا
بركت بوت و آيانى پرؤش و تاوان په
دَرَڪئومان گنجى، گڙا آيانى سَرجميَن هؤر
بئيگ چؤنيَن مزيَن بركتى كاريت.

۱۳) او دَرَڪئومان! انون گوَن شما هبرَ
كنان. نون كه منى كاسِدى گوَن دَرَڪئومان
اِنٲ، وتى هِزمتا پُرارزش زانان، ۱۴) په اءِ
أميٲتا كه وتى جندئى مردمان هَسَدِيگ
بكنان و اءِ پئيما چه آيان لهٲيَنا برَكيَنان.
۱۵) چيا كه، اگن آيانى دئور دئيگ جهائى
سُهل و وِشَانى اِنٲ، گڙا آيانى زورگ چه
مُردگان زَندگ بئيگا ابيد، چه بوت كنٲ؟

۱۶) اگن ھُمیرئے ھما چانگ پاک بیت کہ
اٲولی بَر و سَمَر اِنَت، گڑا بزان تَرُونئے
سَجَّھئِن نَگن ھم پاک اِنَت، اگن ریشگ پاک
بیت ٲال ھم پاک اِنَت.

۱۷) اگن درچکئے لھتئِن ٲال پرؤشگ و
سندگ بوتگ و تئو کہ جَنگلی زئیتونئے
ٲالے ائے، آدگہ ٲالانی نیاما گُون درچکا
پئِیَوَند جَنگ بوتگئے و نون زئیتونئے
۱۸) ریشگئے پُرزورئِن شیرگا شریکدار ائے،
آ ٲالانی پُشتا پَھر مَبند. اگن چَش کَنئے،
مشمؤش کہ تئو ریشگ نداشتگ، اے
ریشگ اِنَت کہ ترا داشتگی. ۱۹) نون
بَلکئِن بگوشئے: ”آ ٲال پرؤشگ و سندگ
بوتنت تان من پئِیَوَند جَنگ بیان.“ ۲۰)
راست اِنَت. آ ٲال سِنَدگ بوتنت کہ ناباور
اَتنت، بلہ تئو چہ باورا اوشتاتگ و مَھر ائے.
۲۱) گَرَوَناک مَبئے و پَہ تُرس زَند بگوازئِن.
چِیا کہ اگن ھُداِیا درچکئے اَسلیگئِن ٲالانی

اؤپار نکرت، تئی اؤپارا هم نکنت. (۲۲)

نون هُداے مهربانی و ثرنِ دیا بچار، ثرنِ دی
په همایانِ انت که کپتگِ انت و مهربانی په
تئو انت، اگن آییئے مهربانیانی ساهاگا
بمانئے. اگن نه، تئو هم گُڏگ بئے. (۲۳) آ هم،

اگن وتی ناباورییئے سرا مماننت، پیوَنَد
جنگِ بنت، چیا که هُدایا آیانی پدا پیوَنَد
جنگئے واک و توان هست. (۲۴) تئو چه هما

جنگلی زئیتونئے درچکا گُڏگ بوتگئے که
وتی زاتا جنگلی انت و وتی زاتئے هلاپا
گُون کِشتگیَن زئیتونا پیوَنَد جنگ بوتگئے.
گُرا هما که اے زئیتونئے اَسلیگیَن ٹال انت،
چه پیما په ارزانی گُون وتی جندئے
درچکا پدا پیوَنَد جنگ بوت نکنت؟

اسرایلئے رَکینگ

او براتان! چو مبيت و تا چه وتی (۲۵)

گَد و کِساسا مستر بزانیَّت. پمیشکا نلوُٹان
چه اے رازا ناسرید بیَّت که اسرایلئے یک
بهریئے سرا سَکدلی تان هما وهدا آتکگ که

دَرَکئوم سَرجمیا بیاینت گۆن. (۲۶) اے
پئِیما، نون سَجَّهینِ إِسراییلَ رَکِیت، هَما
دُّئولا که نِبِشته اِنْت:

» ”رَکِینۆک چه سَهیونا کئیت و“

» گُمراهیا چه آکوبئِی پَدْرِیچا
دورَ کنت.“»

(۲۷) » ”گۆن آیان منی اَهد و پئِیمان
هَمِش بیت،“

» وهدے آیانِی گَناهان دورَ
کنان.“»

(۲۸) بنی إِسراییلی وَشِینِ مِستاگئِی
هسابا، په شمئِیگی هُدائِی دُژمن اَنت بله
گِچِینکارِیئِی هسابا، آ په وتی بُنپِیرکانِی
هاترا هُدائِی دُؤست اَنت. (۲۹) چِیا که هُدا
وتی ئِیکِیا پِچَ نَگیپت و وتی گُوانکا پَر
نَترِینیت. (۳۰) هَما پئِیما که یِک وهدے شَما

هُدائے ناپرمان اَتِیت بلہ اَنُون چہ
 اِسراییلیانی ناپرمانیا، هُدائے مِہر و رَہمت
 شمارا رست، (۳۱) نون آ ناپرمان بوتگ اَنت
 تانکہ چہ ہما رَہمتا کہ شُمارا رَستگ، آیان
 ہم رَہمت برسیت. (۳۲) چِیا کہ هُدايا
 سَجَّہین مردم ناپرمانیئے بندیگ کرتگ اَنت
 تانکہ سَجَّہینانی سرا رَہم بکنت.

هُدائے هِکمت

(۳۳) پُگئو! هُدائے گنج و هکمت و زانتئے
 جُہلانکی چینچک باز اِنت.

آییئے شُور و سَلاہ چہ زانگ و
 در گِیجگا دور اَنت و

راہی چہ شوہازا ڈن!

(۳۴) » ”کئیا هُداوندئے پگر زانتگ و“

» کئے آییئے سر و سوچ دئیوک

بوتگ؟“

» ”کئیا آیارا چیزے داتگ“ (۳۵)

» که بدلا چیزے بگپت؟“

چیا که هر چیز چه هماییئے نیما
انت و چه آییئے سئوبا و په هماییا انت.
تان ابد شان و شئوکت هماییا سربات.
انچش بات. آمین.

زندگین گربانیگ

۱) او براتان! منی دزبندی گون شما
اش انت که گون هدائے رهمتانی چارگا،
وتی جسم و جانا چو زندگین گربانیگیا
پیش بکنیت که پاک و پلگار انت و هدایا
پسند بیت. اے شمئے روهانیین پرستش
انت. ۲) گون اے دنیا یا همرنگ و

همدرؤشم مبیّت، چه وتی پگر و پهمئے
نوک کنگئے راها بدل بیّت، تان شما

بزانیت و گیشیت بکنیت کہ ہدائے واہگ
چے انت، کجام چیز شر، کامل و ہدایا
پسند انت.

۳ گون ہما رھمتا کہ منا بکشگ بوتگ

شما سجھینان گوشان، ہمینچک کہ
ہستیت وتا برزتر مزانیت. وتی بارئوا پہ
شری و راستی شئور بڑیت و وتا برابر
گون ہمینچک باورا کساس بکنیت کہ
ہدایا پہ شما گیشیتگ. ۴ ہما دابا کہ

مئے یگین جانا، بازیں بند و بوگ هست و
سجھین بند و بوگانی کار یگے نہ انت، ۵
ما کہ باز این، مسیھے ارواہ و جبینا یگین
جسم و جان این و چہ ما ہریگے،

یکدومیئے بند و بوگ انت. ۶ برابر گون
اے مہر و رھمتا کہ مارا دئیگ بوتگ، تھر
تھرین ہدایی دادانی واھند این. اگن گسیا
پیگمبریئے ٹیکی رستگ، آیا برابر گون
وتی باورا کار ببندیت، ۷ اگن ہزمت
کنگ انت ہزمت بکنت، اگن تالیم دئیگ

اِنْت تاليم بدنت، ⑧ اگن دلبڈی دئیگ اِنْت
 دلبڈی بدنت، اگن دگرانی زلورتانی پوره
 کنگ اِنْت گۆن دَسپچی کُمک بکنت، اگن
 پیشوایی و سروکی اِنْت گۆن شَرین
 دلگوشاری و جُهدیا سروکی بکنت، اگن
 مِهَر و رَهَم اِنْت گۆن و شین دله مِهَر و رَهَم
 بکنت.

مِهَر

⑨ شمئے مِهَر باید اِنْت زَگر و په دل
 بیِت، چه بدیا نِپرت بکنیِت و گۆن شَری و
 نیکیا بلچِیِت. ⑩ گۆن براتی مِهَر،
 یکدگرا دۆست بداریِت، په شرپ و اِزّت
 کنگا چه یکدومیا دیّماتر بیِت. ⑪ هجّ
 کارئے تها سُستی مکنیِت، وتی روها
 پُرجۆش بیِت، هُداوندئے هِزمتا بکنیِت.
 ⑫ په اُمیّتواری گل و شادهی بکنیِت،
 سگیانی تها سبر و اوپار پیش بداریِت و
 وتی دوايان مِهَر بۆشتیِت. ⑬ هُدائے

پَلگارتگین مردمانی هاجتان پوره کنگا
شریکدار بیټ و وتی لوگئے دروازگا په
دَرامدانی مهمانداریا پچ بکنیټ.

۱۴) اگن گسے شمارا آزار برسیټیت په

آییا برکت بلوټیټ، برکت بلوټیټ و نالت
مکنیټ. ۱۵) اگن گسے شادهی کنت گوڼ
آییا شادهی بکنیټ و اگن گسے گریټ گوڼ
آییا بگریوټیټ. ۱۶) گوڼ یکدومیا په

همدلی و همستیکی زَند بگوازیټیټ. پهر و
شان مکنیټ، گوڼ کمترینان همراه بیټ و
وتا باز اگلمند مزانیټ. ۱۷) گوڼ گسا بدیټ

بدلا بدی مکنیټ. گوڼ هما کاران دلگوش
بیټ که هرگسے چمان شرّ انت. ۱۸) تان

هما هدا که شمئے دستا بیټ، گوڼ هرگسا
په سهل و آرامی زَند بگوازیټیټ. ۱۹) او

دوستین دُردانگان! هچبر بیږگیری مکنیټ،
گهرا په هدايا بلیټ. چیا که نبشته انت: »
”هداوند گوښیت: ’بیږئے گرگ منی کار

اِنت، سِزا دئیووک من آن. “ (۲۰) اِشیئے
بدلا:

» ”اگن تئی دژمن شُدیگ اِنت،
وراکی بدئے،“

» اگن تُئیگ اِنت، آپی بدئے،“

» کہ گۆن وتی اے کارا، آییئے
سرا روکین جَل و اِشکر مُچ
کنئے. “

(۲۱) مئیل بدی تئی سرا سردست
بیت، گۆن نیکیا بدیئے سرا سردست بیئے.
هکومتئے پرمانبرداری

(۱) هرگس وتا هکومتئے چیردست
بمئیت، پرچا که چه هُدائے نادینتگیئا آبیّد،
هچّ واک و اهتیارے نیست و هر واک و
کدرتے که هست، هُدایا نادینتگ. (۲)

پمیشکا، هرگس که چه هکومتا سرکشی
کنت، هُدائے نادینتگینے هلاپا پاد آتکگ و
هرگس که سرکشی بکنت، وتی سرا

مئیارباری کاریت. (۳) آ که شرین کار

کنت، آیان چه هکومتا ترسه نیست، بله
سلکار چه آیا ترسنت. اگن لوئے چه
هکومتے ترسا آرات ببے، گڑا شرین کار

بکن و آترا مئیت و ستا کنت. (۴) په تئی

شریا، هکومت هُدائے هزمتکار انت، بله اگن
بدکاری کنے، چه آیا بترس چیا که زهم
میت و بے سئوب آییے دستا نه انت. آ

هُدائے هزمتکار انت، سزا دئیوکه که په

بدکاران گهر کاریت. (۵) گڑا، باید انت

هکومتے چیردست ببے، تهنا چه گهرے

ترسا نه، چه وتی جبین و وجدانا هم. (۶)

په همه سئوبا سَنگ و مالیات هم دئییت،

پرچا که هاکم هُدائے هزمتکار انت و وتی

وهدا په همه کارا دئینت. (۷) هرگسے

هگا باید انت بدئییت. اگن سَنگ و مالیاتو

پر انت، باید انت بدئییت، اگن رسد پر انت،

گڑا رَسدا بدئیٲت. اگن اِزَت اِنت، اِزَت
بکئیٲت و اگن شرپ اِنت، شرپ.

پہ یکدومیا مہر

۸) ھچگسے دئین شمارا پر مبیٲت.
شمے دئینکاری تھنا گوَن یکدگرا مہر کنگ
اِنت؛ چیا کہ ھرگس گوَن دومیا مہر کنت،
آیا شریٲت برجاہ داشتگ. ۹) پرچا کہ
”زنا مکن“، ”ھوَن مکن“، ”دُزی مکن“،
”تماہ مکن“ و آدگہ ھکم گوَن ھمے ھبرا
گوَنڈ گرگ بنت: ”گوَن وتی ھمساھگا وتی
جندے پئما مہر بکن.“ ۱۰) مہر گوَن
ھمساھگا بدی نکنت. پمیشکا مہر کنگ،
شریتے سرجمی اِنت.

۱۱) اُنچش ھم، شما اَنوگین وھدا
زانیٲت کہ نون آساھت آتکگ کہ چہ وابا
پاد بیایٲت و ھزار بیٲت. چیا کہ نون مے
رگگ چہ آ وھدے ھسابا نزیکتر اِنت کہ ما

اٺولا باورمند بوتگ آتین. (۱۲) شپ، دیم په

هلاسیا انت و رۆچ نژیک. نون بیايت
تھارۆکیئے کار و کردان یله کنین و

رژنایئے زرها بیۆشین. (۱۳) بیايت

شریدارین زندے بگوازینین، هما زند که
رۆچئے رژناییا گوازینگ بیت، چشین زندے
مگوازینین که په ایاشی، هنۆش و ملار،
وئیلانکی، لندری، پسات و هسد بیت. (۱۴)

إشانی بدلا، هداوند ایسا مسیها وتی
پۆشاک بکنیت و وتی گنھکارین سرشتئے
واهگانی سرجم کنگئے پد و رندا مبیّت.

نزۆرین باورمند

(۱) نزۆرین باورمندا وشاتک کنیت و
بزوریّت و نگیشّتگین هبرانی سرا گۆن آیا

جیژه مکنیت. (۲) یگیئے باور آیا هر

چیزئے ورگا کلّیت، بله دومی که باوری

نزۆر انت تهنا سبزی وارت. (۳) آ که هر

چیز وارت، دومیا په آییئے پهریز کنگا

کم آرزش مزانت و آ که پهریز کنت، آ دگرے
 سرا که هر وراک وارت هُکم مبریت، چیا
 که هُدایا، آ وُشاک کرتگ و زرتگ. (۴) تئو
 کئے ائے که دگریئے هِزمتکارئے سرا هُکم
 بَرئے؟ آ وتی جندئے هُدابندئے پیشگاها
 اوشتیت یا کپیت. بله بزان که اوشتیت،
 چیا که هُداوندا اے واک هست که آیا
 بداریت.

(۵) گسے یک رُچیا چه دگه رُچیا
 شرتر زانت و دگریئے دلا سجهین رُچ یک
 انت. هرگس وتی دلئے هیالانی سرا سدک
 بیت. (۶) آ گس که یک رُچیا هاسین
 رُچے زانت، په هُداوندئیگی چُش کنت. آ
 گس که وارت هم په هُداوندئیگی وارت،
 پرچا که هُدائے شُگرا گپیت و آ گس که چه
 ورگا پهریز کنت، په هُداوندئیگی چُش
 کنت و هُدائے شُگرا گپیت. (۷) چه ما
 هچگس په وتیگی زندگ نه انت و گس په
 وتیگی نمریت. (۸) اگن زندگ این په

هُداوندا زِندگ اِین و اگن بمرین په هُداوندا
مرین. گُرا زِندگ بیین یا بمرین، هُداوندئیگ
اِین. ۹ مَسِیه پمیشکا مُرت و پدا زِندگ
بوت که مُردگانی هم هُداوند بییت و
زِندگیَنانی هم.

۱۰ نون تئو چیا وتی براتا اِیر جنئے؟
په چے آییَا کم آرزش زانئے؟ چیا که هسابئے
رؤچا ما سَجّهین هُدائے بارگاها اوشتین.
۱۱ پرچا که نییسگ بوتگ:

» ”هُداوند گَوْشیت: ’اَنچش که من
زِندگ آن،“

» اے هبر هم راست اِنت،«

» هُمک مردم منی دِیما کَوْنْدانَ
کِیت و«

» هر زبان هُدایا ستا کنت و
ساژاییت.“«

١٢ گڑا چہ ما ہر یگیا ہدائے دیما وتی
ہساب دئیگی انت.

١٣ بیایت چہ اد و رند یکدومیئے ہکما
مبڑین. اشیئے بدلا، وتی دلا شئور بکنیت
کہ آدگہ براتانی پادراہا مان گیشینؤکین
ڈوک ایر مکنیت و بند مبندیت. ١٤ من،
چہ ہداوندین ایسائے نیمگا سدک آن کہ
ہچ وراکے وتاوت پلیت نہ انت، بلہ اگن
گسے چیزیا پہ وت پلیت بزانت پہ آیا
پلیت انت. ١٥ اگن گوں تئی وراکیئے
ورگا تئی برات دلرنج بیت، گڑا چہ اد و
رند مہرئے تھا گام نجنگا ائے. پہ وتی وراکا
آیا تباہ مکن کہ مسیہ پہ ہماییا مُرت. ١٦
مئلیت مردم آ چیزانی بارئوا بدین ہبر
بکننت کہ شما آیان نیک زانیت. ١٧ چیا
کہ ہدائے بادشاہی پہ ورگ و نوّشگ
نہ انت، آییئے بادشاہی، پلگاری و سہل و
شادھی انت کہ چہ پاکین روہا رسیت.

هرگس همے پیما مسیہئے ہزمتا
بکنت، ہدایا و شنوَد کنت و مردم هم آییَا
مَنّت.

گڑا بیایّت مُدام ہما کارانی پد و
رندا بیین کہ دیّم پہ سہل و آرامی و
یکدومیئے رُست و رُدوما برنت. (۲۰) ہدائے
کارا پہ وراکا زئوال مکن. پہ راستی
سجّہین وراک پاک اَنّت، بلہ تئی ہر ہما
وراکے پہ تئو بد اِنّت کہ دگریئے ٹگل
ورگئے سئوبساز بیت. (۲۱) شرتراِنّت کہ
چہ گوشت، شراب یا دگہ ہر چیزا پھرِیز
بکنئے کہ تئی براتئے ٹگل ورگئے سئوبساز
بیت. (۲۲) اے چیزانی سرا وتی مُهرین
باورا وتیگ و ہدائے نیاما بدار، تئو بزائے
و ہدا. گل پہ ہماییا کہ وتی مَنّتگین
چیزانی سرا وتا میاریگ نکنت. (۲۳) بلہ آ
کہ وراکیئے سرا شَکّ اِنّت، اگن آییَا بوارت
میاریگ اِنّت، چیا کہ گوّن باور و ایمانا

نئوارتگی. هرچه که چه باور و ایمانا
مبیت، گناه انت.

دگرانی هیالا بیین

- ① ما که زورمند این، باید انت نزورین
باورمندانی گمزوریان وتی بڈا بزورین و
بس وتی جندئ وشیانی رندا میین. ②
چه ما هر یگے وتی همساهاگا په آیئے
رُست و رُدومئے شرین مکسدا وشنود
بکنت. ③ چیا که مسیه هم وتی
و شنودیئے پدا نه ات، انچش که نبشته انت:
» ”تئی رد و بد کنوکانی رد و بد، منی سرا
کیتگانء.“ ④ هر چیزے که پیسرا
نبیسگ بوتگ، په مئے تالیم بوتگ، تان
گوں پاکین کتابئے بکشتگین سبر و دلبڈیا
مارا امیت برسیت. ⑤ نون سبر و
دلبڈیئے هدا شمارا انچین زندے بیکشات
که ایسا مسیهئے پیما گوں یکدومیا همدل
و همستک بیئت، ⑥ تان شما په همدلی و

همتئواری هُدا، بزّان مئے هُداوندین ایسا
 مَسِيهئے پتا، ستا و سنا بکنیت. (۷) نون
 په هُدائے شان و شئوکتا، شما یکدومیا هما
 پیما وشاتک بکنیت و بزوریت که مَسِيها
 شمارا زرتگ.

یهودی و دَرکئومانی اُمیت

(۸) شمارا گوْشان که په هُدائے
 راستیئے پَجارگا، مَسِيه یهودیانی
 هزمتکارے بوتگ تانکه هما کئول و وادهان
 پگا بکنت که بُنپیرکان دئیگ بوتگ آتنت و
 (۹) تانکه دَرکئوم، هُدایا په آییئے رَهمتان
 ستا و سنا بکنت. اَنچش که نییسگ بوتگ:

» ”پمیشکا ترا کئومانی نیاما ستا
 کنان و“

» تئی نیاما نازینان.“

(۱۰) پدا گوْشگ بوتگ:

» ”او دَرکئومان! گۆن آییئے کئوما
شادهی کنیّت.“»

دیمترا: ۱۱

» ”او سَجّهیّن کئومان! هُداوندا
بنازینیّت.“»

» جهانئے سَجّهیّن راج آیا سَتا
و سَنا بکننت.“»

إشئیا نَبی هم گوَشیت: ۱۲

» ”یَسّیئے ریشگ رُدیت،“»

» هما که پاَد کئیت تان
دَرکئومانی سرا بادشاهی
بکننت،“»

» آییئے سرا دَرکئوم اُمیّت
بندنت.“»

۱۳) اُمیّتے ھُدا کہ شما آیئے سرا باور

کرتگ، شمئے دلا چہ شادھی و سَهل و
آرامیا پُر کُنات، تان گوَن پاکین روھئے واک
و زوُرا چہ اُمیّتا سرریچ بیّت.

پوُس، پہ دَرکئومان کاسدے

۱۴) او براتان! من دلجم آن کہ شما وت

چہ شَرّی و نیکیا پُر ایت، هر پئیمن زانتا
تمان ایت و پہ یکدومیئے پنت و تالیمّا
توانا ایت. ۱۵) بله من شمئے سرا لهتین

چیزانی بارئوا پہ دلیری نبشتگ تان پدا آ
چیزان شمئے یاتا بیاران. اے چہ هما رهمتا
انت کہ ھُدایا منا بکشتگ، ۱۶) کہ من پہ

دَرکئومان ایسا مَسیهئے ھِزمتکار بیان و پہ
ھُدائے و شین مِستاگئے رسینگا ھِزمت و
پیشوایی بکنان، تانکہ دَرکئوم ھُدائے

درگاھا زرتگین ھئیراتے ببت کہ چہ پاکین
روھا پلگارگ بوتگ. ۱۷) گڑا، پہ ایسا

مَسیهئیگی، پہ ھُدایا وتی کرتگین

هَزمَتانی سَرا پَهَرَ کَنان. (۱۸) مَنا بَسَ هَما

کارانی بارئوا هَبر کَنگئے تَهَم و جُریت
هَست اَنت کَہ مَسیها چَہ مَنی دَستا، بزان
چَہ مَنی هَبر و کاران، کَرتگ اَنت تان

دَرَکئوم پَرمانبَردار بَنت. (۱۹) آيِيا اَے کار،

چَہ نَشانِی و مَوَجزهانی واک و کدَرتا، گَوَن
هُدائِے روهئِے زَوَرا کَرتگ اَنت. گَرا چَہ
اورشَلِیما بَگر تان ایلیریکومئِے دَمگا، مَن
سَجَّهین رَها تَر و گَرد کَرتگ و مَسیهئِے

وَشَّین مِستاگ پَہ سَرجمی جَار جَتگ. (۲۰)

مَنی اَرمان هَمَے بوتگ کَہ مِستاگا آ جَاگهان
جَار بَجنان کَہ مَسیه اَوَدا پِجارگ نَبوتگ و
دَگرانی اَیر کَرتگِین بُنَهشتانی سَرا چِیزِے
اَدَّ مَکنان. (۲۱) بلَہ هَما دابا کَہ نِبَشتَہ اَنت:

» هَما کَہ آيِیَے بارئوا هَچَبر هال

دئِیگ نَبوتگ اَنت، گَندَنت و«

» هَما کَہ هَچَبر آيِیَے بارئوا

نَہ اِشکَتِگِش، سَریدَ بَنت. «

٢٢ پمیشکا باز رندا منی دیم دارگ
بوتگ که شمئے کِرا آتک مکنان.

پولس دیم په روما

٢٣ بله نون په من، اے هند و دمگان
کار کنگا جاھے پشت نکپتگ و بازیٰن سالیّا
منی ارمان هم بوتگ که شمئے کِرا بیایان.

٢٤ پمیشکا منی دلا انت که دیم په
اسپانیایا وتی سات و سپرئے راها، گوٰن
شما گند و نند بکنان تان شمئے گندکئے
وَشَّیان و رند، شما منا په اوْدئے سپرا مدت
بکنیت.

٢٥ بله نون اورشلیما، پلگارتگیّنانی
هزمت کنگا رئوگا آن. ٢٦ چیا که مکدونیه
و اکایهئے کلیسایان شئور کرت که په
اورشلیمئے نیّزگارین پلگارتگیّنان مالی
کُمکے راه بدئینت. ٢٧ اے آیانی وتی
جندئے شئور ات. آ په راستی یهودیانی

وامدار اَنت، چِیا کہ وهدے دَرکئوم گؤن
یہودیانی روہی برکتان شریکدار
بوتگ اَنت، آہم وامدار اَنت کہ گؤن وتی
مالی ہستی، یہودیانی ہزمتا بکننت۔ (۲۸)
وهدے اے کارُن سَرجم کرت و دلجم بوتان
کہ اے ٹِیکی پہ آیان سر بوتگ، دِیم پہ
اِسپانیایا سَر گِران و ہمے سپرے راہا
شمارا گندان۔ (۲۹) مَن زانان کہ وهدے
شمے کِرا بیایان، گؤن مَسیہئے سَرجمین
برکتان کایان۔

(۳۰) او براتان! پہ مئے ہداوند ایسا
مَسیہا و پہ پاکین روہئے مہرا چہ شما
دَربندی کنان کہ ہدائے درگاھا پہ مَن دوا
بکنیت و گؤن وتی دوایان منی جُہدان
ہمراہ بییت۔ (۳۱) دوا کنیت کہ چہ
یہودیہئے ناباورانی دستا برگان و
اورشلمئے شہرا، پلگارتگین مردم منی
ہزمتا بِمَننت، (۳۲) تان گؤن ہدائے واہگ و
رزایا پہ شادھی شمئے کِرا بیایان و گؤن

شمئے گند و نندا نوکین واک و توانے
بگران. (۳۳) سُهَل و ایمنیئے هُدا شما
سجھینانی همراه بات. آنچش بات. آمین.

پولسئے سلام و دروت

(۱) شمئے کِرا مئے شمئے گھار پیبیئے
سپارشا کنان، که کِنکریهئے شهرئے کلیسائے
هزمتکارے، (۲) تانکه په هُداوندئیگی، هما
پیما که پلگارتگینانی ارزش انت، آیا گون
وت بزوریت و وشاتک بکنیت و هر کُمکے
که چه شما لوئیت بکنیت، چیا که آ، بازیں
مردمیئے مدتکار بوتگ و منی جندئے هم.

(۳) منی سلامان په همکارین پُریسکیلا
و اکویلایا سر کنیت، که منی همراهیا ایسا
مسیهئے هزمتش کرتگ. (۴) آ په منیگی،
چه وتی زندا سر گوستگ انت. تنها من نه،
درکئومانی سجھین کلیسا هم آیانی شگرا
گرت. (۵) آنچش هم هما کلیسایا منی

سلامان برسیئیت که آیانی لوگا برجاه
دارگ بیت. منی دُردانگین دؤست
اِپئینیتوسا که په مَسیها آسیائے دَمگئے

اُولی بر و سمر آت، سلام سر کنیت. (۶)

مَریما که په شمیگی بازیڼ زهمتے گشتگی

سلام سر کنیت. (۷) منی سیاد

اَنُرونیکاس و یونياس که منی همراهیا

بندیگ آنتت سلام سر کنیت. کاسیدانی

نیاما آ، ارزشمند و نامدارین چهرگ آنت و

چه من و پیسر، مَسیهئے باورمند

بوتگ آنت. (۸) اَمپلیاتوسا سلام سر کنیت.

آ، په هُداوندئیگی منا باز دؤست اِنت. (۹)

مَسیهئے هِزمتا مئے همکار اوربانوس و

منی دؤستین سنگت اِستاکيسا سلام سر

کنیت. (۱۰) اِپلیسا که ایسا مَسیهئے کار و

هِزمتا پایدار اِنت و اَنچش هم

اَریستوبولُسے لوگئے مردمان سلام سر

کنیت. (۱۱) منی سیاد هیرودیونا سلام سر

کنیت، نارکيسوسے لوگئے هما مردمان که

هُداوندئے سرا باورمند أنت سلام

برسینیت. (۱۲) بانکین تریپینا و تریپوسایا

که په هُداوندا بازیڼ کارے کرتگش و
انچش دوستین پرسيسا که هُداوندئے راها

مزنين هزمتی کرتگ سلام سر کنیت. (۱۳)

په روپسا که چه هُداوندئے نیمگا گچین
کنگ بوتگ و آیئے ماتا که په من هم ماتئے

پیما انت سلام سر کنیت. (۱۴)

آسینگریتوس، پليگون، هرِمس، پاتروباس،
هرماس و آدگه براتان که گوڼ آیان انت

سلام برسینیت. (۱۵) انچش پیلولوگس،

یولیا، نیرياس و آیئے گهار اولیمپاس و
سجّهین پلگارتگیّنان که گوڼ آیان انت

سلام سر کنیت. (۱۶) گوڼ پاکین چگگان،

یکدومیا ذرؤت و درهبات بگوشیت.

مسیهئے سجّهین کلیسا په شما سلام دیم
دئینت.

(۱۷) او براتان! چه شما دزبندی کنان، آ

مردمان شَرّ بچارِیت و وِتا چِه آیان دور
بدارِیت که مردمانی نیاما پلیندِی کنت و
شمئے گیتگین تالیمانی هلاپا گناهئے

سؤبَساز بِنِت. (۱۸) چیا که چُشین مردم
مئے هُداوند مَسِیهُئے هِزمتا نکنت، آ وِتی
لایئے گلام اَنِت و گوَن وِتی نرم و چرپین
زبانا سادَهین مردمان رَد دئینت. (۱۹)

شمئے پَرمانبرداریئے تئوار و آواز
سَجّهینانی نیاما پَرشتگ و من چِه شما
شادمان آن، بله چِه شما لوُٹان که په نیکیین
کاران دانا و هوُشمند بییت و چِه سِلین
کاران پاک و ساپ بمانیت. (۲۰) سُهَل و
ایمنیئے هُدا، همے زوُتّان شئیتانا شمئے
پادانی چیرا هورت کنت. مئے هُداوند ایسا
مَسِیهُئے رَهْمَت شمئے همراه بات.

(۲۱) منی همکار تیموتاووس شمارا
زروُت و درهبات گَوْشیت، اَنچَش منی
سیاد لوکیوس، یاسون و سوسیپاتِروس په
شما سلام دِیم دئینت.

۲۲) من ٲرتيوس؁ اے كاكدے وشنبيس؁
چہ ہداوندے نيما شمارا سلام و دروت
گوشان.

۲۳) گايوس كه منا و كليسائے سجھين
مردمي وتي مھمانداريے ساھگا
داشتگانٹ شمارا سلام و دروت گوشيت.
اے شھرے هزانگے كليتدار اراستوس و
مے برات كوارتوس شمارا سلام گوشنت.
۲۴) مے ہداوندين ايسا مسيھے رھمت
شما سجھيناني همراہ بات. انچش بات.
آمين.

ستا و سنا

۲۵) نون ہدايا ستا و سنا بات؁ كه چہ
مني اے وشين مستاگ و ايسا مسيھے
كلوئے جار جنگے بركتا؁ شمارا برجاہ
داشت كنت. اے مستاگے راز؁ گرناي گرن
چير و بيتوار ات؁ ۲۶) بلہ نون پاشك و

پَدْر بوتگ و گَوْن اَبْدَمَانِيْن هُدائے هُکْم و
پرمانا چه نَبِيّانِي نَبِشْتانکان دَرکئوماني
نياما پَجاريْنِگ بوتگ، تان سَجّهِيْن کئوم
باور بکننت و بَمَنْت. (۲۷) چه ايسا

مَسِيهْئے راها يکِيْن داناِيْن هُدايا تان اَبَد
شان و شئوکت برسات. اَنچُش بات. آمين.